

Debreceni független Újság

politikai napilap

Magyar iparos! Vigyázz! Fel a fedélzetre!

1. Kontár. Ezzel a szóval néhány éve egyre gyakrabban találkozunk. Ha két iparos összeül egy pohár sörre, ha husz iparos szakmai értekezletet tart, ha kétszáz iparos egy gyűlésen vesz részt: újból és újból felharsan ez a szó. Kontár. Nincs már olyan iparos megmozdulás, deputációzás, memorandum, felterjesztés, határozati javaslat, ahol ne ütköznénk bele a kontár szóba.

Kontár. Elővesszük a szótárt, hogy megállapítsuk, mi a szabatos jelentése ennek a szónak? „Kontár: az, aki valamilyen mesterséget nem hivatásszerűen és nem teljes felkészültséggel folytat.” Tehát? A kontár az iparosság-erdejében a vadász; az iparosság fáján a fagyöngy; az iparosság bőrén az élősd; az iparosság hivatásos hadserege ellen csatázó komitáció.

A nagyközönség legtöbbször értetlenül, közömbösen nézi azt a fenekedő csatát, amit a hivatásos iparos viv a kontár ellen. Miért érdekelné ez engem? — von vállat a publikum, — hiszen ez egy belső szakmai kérdés, reám nem tartozik, az iparos: iparos, intézzék el egymás között a bajukat, nekem csak az a fontos, hogy minél olcsóbban építsék fel a házat, minél kevesebbet fizessenek a villany bevezetéséért, a rádió megjavításáért, a cipő talpalásáért, az ablaküveg be-
vágásáért, a szoba kifestéséért, a télikabát megvarrásáért és az esőcsatorna kijavításáért.

És a kontár mindig olcsóbb. Jóval olcsóbb. A kontár a legolcsóbb. A legeslegolcsóbb.

Állj! Itt van a tragédia magva. Próbáljuk kihámozni.

2. A legális iparos három évig inaskodott s aztán sok-sok évig végzett segédi munkát, míg garasonként, pengőnként összekuporgatott annyi pénzt, hogy önállósíthassa magát s a saját gazdája legyen. A hivatásos iparos helyiséget bérelt, címtáblát festetett, a lehető legmodernebb munkaeszközöket vásárolta meg, ipart váltott, harminchárom féle adót és illetéket fizet, alkalmazottai után le kell adni a járulékat az OTI-től kezdve a tanonciskoláig s ezenfelül igyekeznie kell, hogy egyrészt az óriási konkurenciára való tekintettel minél kisebb naszonkulcs mellett dolgozzon, másrészt pedig minél jobb munkát végezen, mert ha egyszer becsapja a megrendelőt, az úgy kerüli majd, mint egy bélpoklost s ő — az iparos — nem tölthet tönkre tett hirneve miatt

hétről-hétre új városrészebe, vagy más városba — ahol még nem járta le magát.

3. Hát a kontár? A kontár félbenmaradt iparosság, munkanélküli proletár vagy lézengő, tönkrement dilettáns, akinek van némi kézügyessége, egy-két ócska szerszáma és feneketlen bátorsága. A kontár nem váltott ipart, nem festetett címtáblát, nem szerez be modern szerszámokat, nem bérel műhelyt, nem fizet sem adókat, sem illetékeket, sem járulékokat. A kontár egy szabadon röpködő vércse, amely ma itt repül, holnap amott. Nincs neve, nincs üzleti presztízse, senki sem kérdi, hogy honnan jött és merre tart? A kontár egész nap az uccán csatangol, ahol munkát szimatol: bekopogtat, elvállal bármilyen munkát s olyan a számvetése, hogy amikor a kliens meghallja a vállalati összeget, majdnem elszedül örömeiben, mert legszebb lázálmában is legalább a kétszeresére számított. A kontár tudja, hogy az ő versenyképességének nincs párja és a kontár azt is tudja, hogy ő nem tud semmit, mert kovácslegény létére elvállalja a gázszelést, gázszelőlétére elvállalja a szobafestést, szobafestőlétére elvállalja a papucskészítést, papucskészítőlétére elvállalja a műbutorkészítést s ha véletlenül műbutorasztalos, az sem ejti kétségbe, ha disznóöléshez hívják hentesmunkát végezni.

Milyen a munkája? Elképzelhető. Olyan. Olyan rossz, megbizhatatlan, felületes, káros, amilyen csak lehet, amilyenre csak képes. Jól-rosszul összetákolja azt, amivel megbízzák. Néha kívülről egészen jót mutat. De belül, lényegében milyen? Mit törődik ő azzal? Felveszi a bért és passz! Próbálják majd felelősségrevonni, ha tudják. A kontárral dolgoztató „passas” akkor látja legközelebb, amikor a háta közepét. No és ha egyszer mégis elcsipnég az uccán? Hát aztán? Mit vehetnek rajta? A rongyos gunyáján kívül semmije sincs ezen az égvilágon.

4. A hivatásos iparos a fogát csikorogtatja dühödött kinjában, ha a kontár szót hallja, mert a kontár neki ép'anyanyi kárt okoz, mint a publikumnak. Az iparos nyög a közterhek malomkönehézségű sulya alatt, az utolsó lábvalóját is elkótyavetyéli, hogy bétömje az adóhivatal és az OTI által ütött lyukakat s közben várja, várja, de hiába várja műhelyébe a megrendelőket. A kontár elcsipte a vevőket az orra elől.

A kontár éhbérért dolgozik, a megrendelő gyalázatosan rossz munkát kap, az iparos pedig vevők hiányában tönkre megy és felfordul.

Ez a kontár-kérdés három megoldhatatlan alappillére.

5. Mi történt eddig? Mi volt az eredménye az iparosság jajgatásainak, követeléseinek, küldöttségjárásainak, memorandumozásainak? Negyedrendszabályok. Vagy legjobb esetben félrendszabályok. Az illetékes hatóságok hoztak néhány lagymatag rendeletet, amelyeket könnyebb átugrani, mint egy vakondtúrást. És csináltak néhány büntető szankciót is, amelyek csak olyan hatékony orvosságok, mint amilyen például a vazelin a tüdővész ellen. Imitt-amott megbüntettek egy-egy kontárt apró-cseprő összegre, de vajjon az Óceán víztömegét ki lehet-e merni egy gyűszűvel?

És közben már több a kontár, mint amennyi a csillag az égen...

6. Nem haragszunk a kontárookra. Nem gyűlöljük őket. Békességet és kenyeret kívánunk nekik. Szegény, esett emberek, a mai gazdasági válság nyomorult, szánandó férgei, akik káros, romboló tevékenységükkel még a mindennapi betevő faltukat sem ké-

pések biztosítani. De éppen az ő érdekében is emeljük fel a szavunkat a kontárság gyökeres kiirtása érdekében, hiszen ha a kontárok nem orozzák el a munkák jórészét a hivatásos iparosok elől, akkor az iparosnak sokkal több lesz a munkája és a jelenleginél lényegesen több munkást tud majd alkalmazni. De mindentől függetlenül elsősorban és mindenekfelett elvárhatja és megkövetelheti a hivatásos iparos a kormányzat részéről, hogy az illetékes urak most már habozás nélkül nyuljanak be a kontár-kérdés darázs-fészkébe és füstöljék ki az élősdieket mind egy szálig, mert ha a legális iparosság elpusztul, az nem csak 300.000 magyar család koldusbotrajutását jelenti, hanem azt is, hogy az állam elveszti legjobb adófizetőinek színe-javát, a nemzeti és polgári alapon álló társadalomról pedig leszakad s a szélsőségek irányába sodródik ugyanannyi mérsékelt gondolkozású magyar ember. Elég volt már a lagymatag rendelkezésekből! Ha van törvény arra, hogy ügyvédi munkát ne végezhesen vasesztergályos, orvosi munkát fodrászsegéd, mérnöki munkát uccasarki gesztenyesütő, postahivatalnok munkát hurkátóló mészáros, akkor a tisztas ipart is védjék meg, bástyázzák körül áthághatatlan falakkal és ne nézzék tovább ölbetett kézzel, hogy a kontárok szerencsétlen betyár-csapatái nap-nap után végiggázolhassanak rajta.

Magyar iparos! Vigyázz! Fel a fedélzetre!

FARKAS LAJOS.

A revízió kétségtelenül meglesz s ezt igen jól érzik azok, akik ellenzik — mondják Rómában

Róma, szeptember 23. Itt ismét sok szó esik a dunai problémáról. Ebben az ügyben jótájékoztató helyen a következő kijelentéseket tették:

— Ujabbán több esemény nyilvánvalóvá teszi, hogy a kisantant vezérei a Dunamedence ügyében elvesztették hidegvérüket. Erre van is okuk, hiszen a dunai helyzet napról-napra tarthatatlanabb. Nem segít semmiféle „gasztronómiai” nyilatkozat:

a dunai problémát a békés revízió jegyében meg fogjuk oldani. A dolgokat siettetni vagy elhalasztani egyformán nagy hiba volna, de

a revízió kétségtelenül meglesz s ezt igen jól érzik azok, akik ellenzik.

A gasztronómiai nyilatkozat kitétele

Titulescunak emlékeztetés „dobostorta” kijelentésére vonatkozik, amely azt akarta jelenteni, hogy nem kívánna Rómában tárgyalni, mert ott, mint a dobostortában a lapok, ő is különböző érdekek síkjai közé kerülne. Minthogy Bukarestből azóta ezt a Titulescu-nyilatkozatot teljes egészében fantáziának minősítették, a hozzáfűzött megjegyzések most már el-esnek, de mindenesetre jellemzik az olasz hangulatot.

Megjegyzik még Rómában, hogy ha a kisantant esetleges kiküldötte nem várhatna is fáklyás, zenés fogadtatást, mindenesetre el lehet készülni, hogy a nemzetközi diplomáciai szokásoknak megfelelő személyek és nem egyébként tiszteltreméltó alpolgármesterek várják a pályaudvaron.

Bartosnál, a volt SZÁNTÓ-féle RUHAÜZLETBEN

elegáns átmeneti kabátok, Burberry raglán különlegességek
olcsó, szolid, szabott árakon.

Bojkottálni akarják a Mateosz-autókat a vásári kereskedők

A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Arusok Társulatában tömörült vásári kereskedők szakosztálya f. hó 22-én délután 3 órai kezdettel a Csapó uca 19. szám alatti helyiségében ülést tartott, amely a vásári kereskedők osztatlan érdeklődése mellett zajlott le.

Friedmann Mihály szakoszt. elnök nyitotta meg az ülést, üdvözölte a megjelenteket és köszönetet mondott a szép számban megjelenteknek. Utána Thurán Zoltán társ. titkár ismertette az öszezhívás célját, a MATEOSz kebelébe tartozó vásári fuvarozó autótulajdonosok meg nem értő magatartását, amelyvel mereven elzárkóztak azokról a vásári kereskedőktől, akik hosszú évek sorozatán veszélyben, bajban, üldözöttségben mindig mellettük állottak az autófuvároknak és tisztességes megélhetést biztosítottak számukra. Kárhóztatja a MATEOSz-ban egyesült autótulajdonosok magatartását, amellyel a Társulattal egyetemben kötött árdíjszabást a saját hatáskörükben megváltoztatták és oly mértékben emelték föl a viteldíjakat, hogy azokat a vásári kereskedők megfizetni képtelenek. A vásári autófuvározás szabaddá tétele nem egy pár autótulajdonos sokszor jogosulatlan érdeke kedvéért történt, hanem azért, hogy a sok vásári kereskedő amugy is fáradtságos és nehéz kenyérkereseti lehetősége előmozdítását.

Ujlaky Sándor társ. elnök hosszan fejtegette a MATEOSz és a kebelébe tartozó autófuvároknak kartellrendszerét, amellyel ők végeredményképpen legjobb ügyfeleiket, a vásári kereskedőket teszik tönkre. Szerinte a MATEOSz-ban egyesült fuvarozók nem felelnek meg annak a feladatnak, amellyel a kereskedelemügyi miniszteri rendelkezés őket feljogosítja. Felhívja a vásári kereskedőket, hogy mondják ki a MATEOSz kebelébe tartozó autók elleni bojkottot és ha kell, inkább látogassák a vásárokat a sokkal kényelmesebb székér-közlekedéssel.

Friedmann Mihály szakosztályi elnök magáévá teszi Ujlaky elnök indítványát és ilyen értelemben kéri a tagok hozzászólását.

Schwartz Ernő szakosztályi jegyző utal a MATEOSz kebelébe tartozó autófuvároknak kiméletlen eljárására, — példakép megemlíti, hogy a közeli napokban egyik vásáron az egyik autótulajdonos Breier Ignác férfinak árújára azt a kijelentést tette, hogy „ez a bálá áru még az enyém lesz, elfizeti maga még azt nekem”. A bojkott kimondását kéri. Hozzászóltak még: Vámos Lajos, Heissler Dávid, Valtner József, Szilágyi Sándor és Kerékgyártó Sándor.

A szakosztály végül is a bojkott mellett döntött s felhívta tagjait, hogy a MATEOSz-ban tömörült autók teherautóit ne használják. Azoknak, akik a társulat irodájában jelentkeznek, vásárra szállításáról gondoskodnak.

♦♦♦♦♦
Vásároljon hirdetőinknél.

118 hajdumegyei felekezeti tanító 25840 pengő államsegélyt kapott hátralékos fizetésére

A kultuszminiszter egy újabb rendeletével államsegélyben részesítette azokat az államsegélyes községi és felekezeti tanítókat, akik fizetési hátralékban vannak. Az államsegély megállapításánál figyelembe vették a fizetés vagy lakáspénz hátralékot, egyben pedig a tanítók szolgálati idejét is. A hátralék nagysága szerint a miniszter progresszív alapon állapította meg 22—

44 százalékiig folyósítandó államsegély összegét. Husz százaléknál kisebb hátralékos államsegélyt nem engedélyezett. Az államsegélyt az iskolafentartóval szemben fennálló hátralék követeléséből le kell vonni.

Az államsegély összege 25.840 pengő volt, amit 118 hajdumegyei tanító között már szét is osztottak.

Köteles-e a lakó az adóhivatalnak fizetni a lakbért, ha a házigazda adóhátraléka miatt letiltották?

A perek lavináját indította az adóhivatal azon lakók ellen, akik nem fizettek a házigazdának a letiltás miatt, viszont nem fizettek be az adóhivatalnak sem, mert eddig sehol sem foganatosítottak telekkönyvi zárlatot.

Rendkívül érdekes és országos jelentőségű ügy fogja foglalkoztatni a közeljövőben a Kuriát. Az ügynek — amely körül eddig is már egész lavinája indult meg a pereknek — három szereplője van: a házigazda, a lakó és az adóhivatal.

Ismeretes, hogy ha egy házigazda tartozásai miatt a hitelező a ház ellen végrehajtást vezet, ezt csak a telekkönyvi hatóságok útján teheti meg. Ez esetben természetesen a telekkönyvi hatóság zárgondnokot rendel ki. A zárgondnok szedi be aztán a házbért, egészen addig, amíg a hitelezők követelése kielégítést nyer.

Ha a háztulajdonos nem fizeti meg az adót — és ez a mai rossz viszonyok kö-

zött sajnos igen gyakran előfordul, — akkor a kincstárnak válik adósává. A kincstár azonban, — mint hitelező — mindannyiszor mellőzte ezt a gyakorlatot és soha sem rendelt ki zárgondnokot, hanem az adóhátralékos háztulajdonos lakóinál egyszerűen letiltotta a lakbért.

A helyzet azonban az, hogy nemcsak a házigazdáknak, hanem a lakóknak is rossz viszonyok járnak és így történt aztán, hogy a lakók sem a házigazdának, sem az adóhivatalnak egy fillért sem fizettek. A házigazdának nem fizettek, mert nem kérhette, az adóhivatalnak pedig nem fizettek, mert nem állt mögöttük a zárgondnok, aki a házbérfizetést sürgette volna.

Igy történt aztán, hogy a lakók hónapokig laktak nyugodtan a lakásukban és senki sem zavarta őket a lakbérért. Paradicsomi élet volt ez, végül az adóhivatal mégis csak kénytelen volt intézkedni, mert az adóhátralékos behajtásáért az adóhivatal vezetői személyesen felelősek. Éppen ezért arra az elhatározásra jutottak, hogy az elmaradt lakbéréket per útján hajtsák be. Tömegével adták be a behajtásokkal megbízott városi ügyészek az ilyen pereket, azonban a legnagyobb meglepetésükre éles és hatásos jogi védekezéssel találta magukat szemben. A lakók ügyvédjei ugyanis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ők nem tartoznak fizetni az adóhivatalnak, mert az ingatlanok bérei egyszerű letiltási rendléssel nem foglalhatók le. Ez csak a telekkönyvi hatóságok zárlata után történhet meg, márpedig az adóhivatalok sehol sem foganatosítottak telekkönyvi zárlatot, hanem csak egyszerű letiltási rendvényeket bocsátottak ki.

Az ilyen ügyeket tárgyaló bírának is megoszott a véleményük e kérdésben és igen sok keresetet elutasítottak, úgyhogy a kérdéssel az ítélőtábla is foglalkozott. Az ítélőtábla arra a véleményre jutott, hogy a kincstár követeléseit meg kell itélni.

Minthogy azonban a tábla határozata nem bír döntvényi jelleggel és a bíróságok sem kötelesek magukévá tenni, ez a kérdés még ma sincs tisztázva. Most már vagy a Kuria fogja ebben a nagyjelentőségű ügyben kimondani a végső szót, vagy pedig miniszteri rendelettel fogják e kérdést megoldani.

Amennyiben a Kuriának is az lesz az álláspontja, hogy a letiltások érvénytelenek és új rendelet nem jelenik meg, akkor a jövőben az adóhivatalok minden házhoz — természetesen csak ott, ahol adóhátralékban van a tulajdonos — zárgondnokot lesznek kénytelenek kinevezni.

A Hétfői Napló óriási sikere

A Hétfői Napló, a közkezdelt hétfői ujság, amely rövidesen megünnepli 25 éves fennállásának évfordulóját, egyre emelkedik népszerűségében a fővárosban és az egész országban, de külföldön összes magyarlakta területein is, aki megbízható tudósítást akar nyerni arról, ami vasárnap történt az egész világon, Hétfői Napló tolvás. A Hétfői Napló páratlanul nagy népszerűségét és elterjedtségét annak köszönheti, hogy az események ismertetésében, amelyek akár a politikai, társadalmi, színházi és sport világban, valamint bármely más téren előfordultak, hű és megbízható tudósítást közöl. Ez a nyitja annak a titoknak, hogy a Hétfői Napló óriási arányban vezet példányszámában és népszerűségében minden más hétfői sajtó organummal szemben. És ez a nyitja annak is, hogy aki egyszer elolvasta a Hétfői Napló tartalmát és mindenről beszámoló számát, amelynek egyik különösen közkezdelt részét a négy oldalas sport melléklet képezi, a következő hétfő-reggeleken mindenkor csak a 10 filléres Hétfői Naplót olvassa, amely mindenütt kapható.

Soha nem hallott siker!
Mindenkit megszédít

„A BOR“

Jávor Pál és Rózsahégyi Kálmánnal a főszerepben.

A VIGSZINHÁZBAN

Előadások kezdete:
vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor,
hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

Helyárak: 40 fillértől 120 fillérig!

Szenzációs szép

MODELL CIPŐK

érkeztek.

NEUMANN

PIAC UCCA 41.

Költözködés miatt olcsó árusítás!
Takarékossági könyvecskére is.

Aki a rendőrségre állította elő a feleségével tettenért csábitót

Izgalmas éjszakai kaland, amelyet alaposan előkészítettek névtelen levelek

Az éjszakai portás nős ember volt. Nem volt tulfiatal ember, idős sem, negyven körül járt. Derék, jóra való, becsületes ember volt, olyan, amilyennek lenni kell egy portásnak, aki éjszakára van beosztva és akinek mindig frissnek és fürgének kell lenni, ha egy szállóvendég jelentkezik a pultja előtt.

A felesége fiatalabb volt nála, jóval fiatalabb, csinos kis barna asszony.

Amikor az éjszakai portás az első névtelen levelet megkapta, elnevette magát.

— Hehehe — mondta és odanyújtotta a levelet az egyik londonernek. A londonerrel jóba volt, speciál ezzel a londonerrel, akit még gyerekkora óta ismert és ő helyezte el a szállóházban.

A londoner is elolvasta a levelet és ilyen kijelentést tett:

— Nem létezik! Kizárt dolognak tartom! Igazán becsületes asszony.

— Hehehe — mondta megint a portás —, hát persze, hogy nem létezik. Ki hisz el ilyesmit az én feleségemről?

— Senki! — szólt mély meggyőződéssel a londoner. És nagy buzgalommal pucolni kezdte a vendégek cipőit. Mert nagyon szorgalmas londoner volt.

A levélben természetesen az volt, hogy portásné öngyűlölete azt teszi, amit nem lenne szabad megtenni egy hűséges hitvesnek.

Amikor a második levél is befutott, a portás megint csak jót nevetett, de nem tagadta, hogy most már egy kicsit bosszantja a dolog. Mert végre a portásokat is fel lehet bosszantani. Elsősorban azzal, ha az ember kevés borralát ad, másodsorban pedig azzal, ha többször hűtlenség-gel vádolják meg a feleségüket.

Az igaz, hogy ez az utóbbi eset

ritkábban fordul elő. Ki törődik ma már olyasmivel, hogy egy férjnek megírja az igazat?

Néha azért akadnak ilyen jóakarók és így történt az, hogy a portás kézhezkapta a harmadik levelet is.

„Uram — így a levél — önnek olyan szarva van, hogy nemsokára már bátran a szarvasmarha kiállításra lehet vinni.”

— Hehehe — derült fel a portás, ámbár némi kis bosszúsággal vegyesen és fenhangon olvasni kezdte a levelet a londonernek. A londoner nagy figyelmet tanusított a levél iránt és ahol a portás kacagott, ott udvariasságból ő is vigyorogni kezdett.

„Ha ma éjszaka 2 óraker határ — folytatja a levélíró —, oly meglepetésben lesz része, mely meggyőzi önt arról, hogy e levél írója nem hazudik.”

A portás és a londoner egymásra néztek. A portás nézett a londonerre, a londoner nézett a portásra.

Utóvégre ezen a világon semmi sem lehetetlen — gondolta magában a portás és elhatározta, hogy éjszaka kettőkor tényleg hazamegy.

Szólt a londonernek, hogy készüljön, mert együtt mennek haza, addig majd helyettesítik őket. Hisz ugyanis csak pár percről van szó.

Kettőkor elindult a portás és a londoner és minnek szaporítani a szót, amikor benyitottak és felgyújtották a villanyt — négyesben találták magukat. Tudnillik ott voltak: a portás, a londoner, az asszony és egy kisportolt idomu fiatalember.

Miután a fiatalember öltözéke nem volt egészen komplett, a portás és a londoner segítettek neki mielőbb rendbehozni magát, aztán szépen karonfogták és vitték magukkal fel — nos hová, kérem? — (ki nem találja ugysem): a rendőrségre.

Beállítottak hárman az ügyeletre,

anélkül, hogy egész uton egy szót is szólottak volna egymáshoz. Most már sem a portás nem nézett a londonerre, sem a londoner nem nézett a portásra. Mindketten a fiatalembert nézték.

A portás a rendőrségen egészen szokatlan dolgot akart. Fel akarta jelenteni a fiatalembert csábitás címén. Alig lehetett vele megértetni, hogy amit tett azért nem lehet megbüntetni a huszesztendő „csábitót”, mert hiszen a felesége önként engedte be a lakásba. Sőt, hívta. Allandóan hivatgatva.

— Hát az asszonyt meg lehet-e büntetni? — kérdezte a portás, mint akinek egy jó ötlete támadt.

Sok időbe telt, amíg megmagyarázták, hogy azt sem lehet, mert a felesége is azt engedte be a lakásba, akit akar. Legfeljebb váljon el tőle. A jogaim meg van.

— No, ezen még gondolkozom — mondta a portás és elbucszott. Kezet fogott a tisztviselővel, sőt zavarában kezet nyújtott a fiatalembernek is, aki barátságos mosollyal elfogadta a feléje nyújtott kezet.

A portás és a londoner lefogó orral baktattak vissza a szállóházba. Odaérve behúzódtak a portásfülkébe és szólanul néztek egymásra. A

A polgármester meg akarja javítani az éjszakai közvilágítást, amely ellen a rendőrség is panaszkodik

Már többször hangzott el panasz, hogy Debrecen uccái nagyon gyér világításuk, ami különösen a közbiztonságnak van kárára és a közbiztonsági szolgálatot nehezíti nagyon meg. Ezt bizonyítja most a rendőrség átirata is. Ebben az átiratban, amely most érkezett a polgármesterhez, a rendőrség is panaszkodik, hogy az éjszakai közvilágítás nagyon rossz, ami veszélyre van

Óriási engedmény
az őszi idény alatt.
SZENZACIOS KIRAKAT
OLCSÓ ÁRAKKAL.

3 lg. csillár P 8.50

Árjegyzék ingyen!
Részletre is!

„METEOR“
CSILLÁRGYÁR

Piac u. 9. Bika mellett

portás a londonerrel, a londoner a portásra.

Végre a portás szomorúan, bánatosan felsőhajtott:

— Minek is olvastam el azokat a vacak leveleket!...

REMÉNYI GYÖRGY.

Az inségadó igazságos kivetését és a legkisebb adózók mentesítését az adó alól kérte a kamara

Az elmúlt inségakciónál az inségadó kivetése nem volt igazságos, mert olyanokat is megterheltek, akik valójában maguk is inségsegélyre szorultak volna, másrészt a nagyobb adózókat nem terheltek meg az arányos és kellő járulékkal. A debreceni kereskedelmi és iparkamara tehát felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy ezéven az általános kereseti adóalapokat 600 pengős adóalapig az inségadó alól teljesen mentesíti, míg 600—1000 pengős adóalapoknál a kivetett kereseti adót csupán 20%-kal pótlékolja. A miniszter tervbe is vette ezt, azonban ezt a tervet utóbb mégis elejtette azal, hogy az inségjárulék kivetésének kötelezettsége alól való felmentés iránti folyamodást az illető közülethez lehetővé teszi.

A kamara ezért ismételt felterjesztésben kérte, hogy a felesleges kivetési eljárás megakadályozása végett a belügyminiszter rendeletben intézkedjék abban az irányban, hogy a legkisebb adóalapok az inségadó fizetésének kötelezettsége alól kikerüljenek, másfelől pedig a kisebb adóalapok ki-

az éjszakai közbiztonságnak. A polgármester az átirat nyomán utasította a számvevőseget, tiz évre visszamenően jelentse be, hogy mi volt a közvilágítás bekerülési ára, a végösszeg és az egységár. A polgármester elhatározta, hogy a rendelkezésére álló keretek között igyekszik a bajon segíteni és az éjszakai közvilágítást megjavítani.

sebb inségjárulékok fizetésére legyenek kötelezve.

A LEGJOBB HIRDETÉSI
ORGANUM A DEBRECENI
FUGGETLEN UJSAG.

ASPIRIN
tabletták

beváltak a meghülés első jeleinél és fejtájásnál

Kalória magas, hamu minimális.
Teljesen pala- és kavicsmentes.

Kartellen kívüli. Nem kormoz.
Mindenrendű kályhában bevált.

Ha nyugalmat, jó meleget akar magának télire biztosítani, vásároljon

EDELÉNYI SZENET

Kapható: Vezérképviseletnél, Korona, Piac 10. és Petőfi-tér 6. Telefon: 19-74. és

Bajomi Józsefné, Máv. belső fatér.	Központi Tűzifa, Károly F. J. ut 1.
Berger Ferencné, Csap u. 5.	Rosenfeld M., Salátróm u. 12.
Erdélyi Tűzifa, Böszörményi ut 3.	Jzabó Sándor, Kassa ut 18.
Grünfeld Leopold, Csapó u. 16.	Székely és Csáky, Ispotály u. 3-c.
Guttman Lajos, Ispotály u. 19.	Tolnay Lajos, Cegléd u.
Herkules Tűzifa, Károly F. J. ut 4.	Tűzelő és Épületfakeresk. R. T., Máv. belső fatér.
Kaufmann Gyula, Faragó u. 4.	

10 kg-os csomagokban a legtöbb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Nyeremények

az új m. kir. osztálysorsjálékban
Az elérhető legnagyobb nyeremény:

Arany-**500.000** Arany-
pangó

Jutalom és nyeremények:

300.000

200.000

100.000

50.000

40.000

30.000

25.000

20.000

stb. stb. összesen közel

8 millió pengő készpénzben.

84.000 sorsjegy közül 42.000 biztosan nyer.

tehát a sorsjegyek fele nyer!

Első húzás október 14-én kezdődik!

Sorsjegyek hivatalos ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

az összes főárusítónál kaphatók.

Az V. Frontharcos találkozó

Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportjának vezetősége közli, hogy az V. Országos Frontharcos találkozóra, amely Budapesten október hó 1-én lesz, a tudni valók a következők:

Megjelenés: Az országos elnökség elvárja a bajtársak legfegyelmesebb kötelesség tudomását.

Öltözet: lehetőleg bajtársi ruha, kitüntetésekkel és az acélisakra emlékeztető kalappal, annak hiányában megfelel a régi puha kalap vagy könnyű tábori sapka. Aki még nem rendelkezik bajtársi forma ruhával, azok lehetőleg sötét színű polgári ruhában jelenjenek meg, kitüntetésekkel.

Utazási kedvezmények: helyi alakulataik vezetésén keresztül (összegyűjtve) félúru menetjegy váltására jogosító igazolványokat igényelhetnek, melynek kiállítás díja 50 fillér (postabélyegben) az igényléseken feltüntetendő: az igénylő neve, frontharcos igazolvány száma, kiindulási állomás, 500 felutazónál a máv. igazgatósága kulturvonatát indít, melyeken 66 százalékos kedvezményt ad.

Ha filléres gyorsvonat menne vasárnap a bajtársak ezt előnyösen kihasználhatják. Elszállásolás: A H. M. ur ingyenes (tömeg) elszállásolásról gondoskodott.

Élelmelés: Tábori ebéd keretében 1500 főre gondoskodva van.

Program: A debreceni Frontharcos Otthon irodában megtekinthető.

A hősök 11 Csillagútja: Autósok és motorosok részére.

A nem frontharcosok is részt vehetnek. Beérkezés: délelőtt fél 9 és fél 10 óra között Budapesten a Hősök terén.

Részletes felvilágosítással a helyi főcsoport iroda, vagy az Országos Frontharcos Szövetség Automobil osztálya Budapest, Podmaniczky ucca 45. szolgál.

•••••
A FÜGGETLEN UJSÁG
hírdetési mindig eredményesek!

Vasárnapi terefere

ESDEKLÉS A SZOMSZÉDOM HITVESÉHEZ

Drága Nagyságos Asszonyom!

Tegnap véletlenül nyitvahagyták az ablakot verekedés közben s így akaratlanul is tanuja lettem egy olyan családi jelenetnek, amelyet bizonyára nem követ valóper. Csupán egy félóráig tartó szivdobogás. Efafta kocódások a legjobb familiában is előfordulnak, nem is egyebek, mint apró és gyorsan muló pörsenések házasságuknak masszív arculatán. És mégis, fogadatlan prókátor módjára, hadd mondjam el én is a mondókámat az igazság és méltányosság szent nevében, mert jó szomszédként azt szeretném, hogy Maguk minél kevesebbet zörztölőjenek, hiszen olyan takaros pár cseléd Ön és nb. férje, hogy a jó Isten is egymásnak teremtette magukat.

Hogy is kezdődött? Ja, igen, emlékszem már! Nagyságos asszony kezdte, ami különben nem is csoda, hiszen mindig a nagyságos asszonyok kezdik.

— Olvasom az ujságban, hogy a Bocskay itthon játszik. Szép kis vasárnapom lesz megint . . .

A férje kissé várt a válasszal, aztán nagyon halkán, majdnem félénken mondta:

— Igen, drágám. De már csak három meccs lesz az ősszel összesen . . .

— Persze, maga kimegy?

— Igen, édes.

— Ujból itthon hagy.

— Óh, mindössze másfél óra. Addig lefekszik, mint rendesen . . .

— Egyedül maradok azért a vacak futballért!

— Olvashat addig . . .

— Magának fontosabb az a nyomorult futball, mint a felesége . . .

— Angyalom, tündöklő csillagom — nyögte a férje kétségbeesett nyugodtsággal — hét éve panaszkodik és én hét éve mindig kimegyek. —

Erről nem tudok lemondani. Nem is akarok. Évenként tizenegy mérközéről van szó. Tizenegyszer másfélóra. Az évi 8760 órából ezt a 16 és fél órát kérem ajándékol. Háborítatlan ajándékol. Ezt a morzsát. Ezt a töredékecskét. Ezt a . . .

Ekkor a nagyságos asszony már sirt.

— Maga sohasem értett meg engemet . . .

Szegény jó férje nem birta tovább. Ordított.

— Ne rágja a szívemet, egyetlen boldogságom! Ne mardossa az idegeimet, aranyos mindenségem! Ne kergessen az örületbe, rubintos angyalom! És vegye tudomásul, hogy vasárnap akkor is kint leszek a meccsen, ha maga belezöldül és megpukkad is belé, tündérbogaram! Érti? Érti?! Érti?!?!

A nagyságos asszony ájuldozó zokogásba kezdett, mondatfoszlányokat haliottam arról, hogy visszamegy a mamához, mert Zoli egy duiva vadállat, egy kegyetlen paraszt, egy szadista lélektipró, aki tönkretette az életét. Aztán valami leesett és eltört, aztán valami üvegféle ujból leesett és eltört, aztán, miután maguk nem csukták be az ablakukat, hát én gyorsan becsuk-

tam a mi ablakunkat. Ugyanis a feleségem épen bejött a szobába és nálunk épen egy félórával előbb majdnem ugyanugy és majdnem ugyanazért . . . Szóval, ért engem, ugye? . . .

Még csak az kellett volna, hogy a nejem kedvet kapjon és ujra kezdje!

Tehát, drága szép nagyságos asszonyom, hallgasson most rám öt percig. El fogom magyarázni, hogy miért ne murizzon többet. Maga intelligens asszony és én lélektanilag fejtem ki, hogy ezután neccsak ne tartsa vissza az urát a meccstől, hanem direkt beszélje rá.

Hallgasson csak ide. A futball nem sport. Csak 22 fickó rugja a labdát és 2000, vagy 20000 nézi. Tehát a férjét nem rughatják nyomorékká, fizikai defektus nem érheti. Ugy ül ott, mint egy cirkuszban.

A futball a nagy gyerekek játékszere. És mi a varázsa? A szabadság. Ez az utolsó tenyérfolt a mai életünkben, ahol a szabadság mézét nyaldoshatjuk. Belehecceltük, belevadítottuk magunkat, hogy érdekel minket. Ez a legolcsóbb és legveszélytelenebb narkózis. Szabadság-narkózis. Édesebb, mint a bor, mint a morfium, mint a cigaretta, mint a szerelem, mint a kártya. Mikor felülünk a tribünre, mikor a szinestrikojú és gacsoslábu futballművészek kifutnak a salakra, a narkózis már teljes erővel hat. —

Mikor megszólal a bíró sipja s mikor Teleki elindítja a börgolyót, már száz százalékg kikapcsolódunk a régi, a másik életünkől. Csupa serdülő kamasz dobog és hajrázik a nézőtérén. Öszbecsavarodott nagyapák, merevképi méltóságos urak, borotvált szemöldökű társasági belőrlök, disztíngvált viselkedésű katonatisztek, komoly orvosok, ügyvédek, kereskedők, papok és más megállapodott, rendes uriemberek bámulnak megbüvölten a salakra és morogva, tombolva, ujjongva, dühögve, sivitva, kacagva, őrgöngve, toporzékolva lesik, hogy Markos beadásából Vincze befeljele-e a gölt, avagy Albertinek csukaugrással sikerül-e kórnerre öklözni az ellenfél védhetetlenek látszó lövését? Kérem, ne nevesen nagyságos asszony, mi is tudjuk, hogy nem a Diószegi uti pályán dől el a világ sora, vagy a saját sorsunk, de amíg kint vagyunk: ugrálhatunk, veszekedhetünk, dicsérhetünk, szitkozódhatunk, zajonghatunk és átkozódhatunk. Itt benn a városban szürke és alázatos robotosai vagyunk a családnak, a szerelemnek, a hivatalnak, a társadalomnak, az államnak. Idebent évek óta egyre behuzottabb nyakkal surranunk a falak mentén, egyre többet kell alakoskodnunk és hazudnunk, egyre ritkábban mondhatjuk meg a véleményünket és egyre suttogóbbra kell eszteni a hangunkat. Idebent tele vagyunk gátlásokkal, minden lépésünk veszélyes, farkasvermek és paragrafusok között lépdelünk óvatosan, nehogy kitörjünk a nyakunkat. De kint a tribün tetején, a páholyokban, a korzólésen, vagy az állóhelyen?!

— Epe- és májbetegségeknel, epe- és sárgaság esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ókura különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk.

Ohó! Ott kint minden drukker szabadon szárnyaló sasmadár! Ott kint szerte üvölthetünk és kitombolhatunk mindent, ami itt a városban belénk szorult. Kint lefújhatjuk szivünk parazsáról a hamut, rázhatjuk az ökleinket, vagy ölelésre tárhatjuk a karunkat, ahogy jólesik. Kint a futball köztársaságának szabad polgárai vagyunk valamennyien és másfél teljes órán keresztül habzsolhatjuk a béklyótlanság örömét.

És mikor letelt a másfélóra, — akár győzött a csapat, akár nem — kellemesen elbágyadva jövünk haza. Ez a másfélóra a biztosítószelap kinyitására ideje volt. Kiengedtük a felesleges gőzt, a lelkünk és testünk kazánját már nem fenyegeti robbanás. Legalább is a következő meccsig.

Igy áll a bál, nagyságos asszony. És ha csakugyan szereti az urát, ha igazán jót akar neki tenni, ha valóban örömet akar neki szerezni, akkor az év 8760 órájából kedves, megérő mosollyal ajándékozza neki a 16 és fél órát. Többet ér vele, többet használ neki, mint egy hat hetes tengerparti nyaralás. És jóval olcsóbb is.

Futballdrukkeri üdvözléssel csokolja a nagyságos asszony pirosra lakkozott körmei hegyét tisztelő szomszédja

ORDAS.

ANYAKÖNYVI
HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Lajter Imre földmunkás, leány: Irén. Sánta Gábor gimn. kapus, fiu: József. Kiss István napszámos, fiu: István. Kalmár Sándor földmunkás, leány: Ilona. Kovács Kálmán kovácmester, leány: Róza. Lukács József földmunkás, fiu: József.

Házasságok: Horváth Tibor—Vajda Róza. Balogh Sándor—Majoros Zsófia. Nagy József—Borbély Margit. Szatmári Kálmán—Jakab Róza. Jakab József—Salánki Mária. Suhajda László—Kovács Vera. Márványkövi István—Lovas Klára. Gali Imre—Farkas Zsuzsanna. Gál Lajos—Ujj Róza.

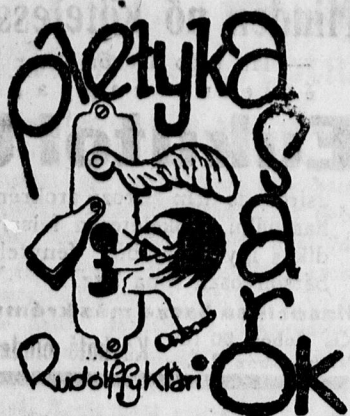
Halálozások: Szabó Etelka ref. 9 éves, Kaba. Szalai Irén r. kath. 42 éves, Magos-tér 29.

BIZONYÍTÉK

Az asszony az irodába induló férjhez: Édesem, itt van egy üveg hajviz. Biztos szer a hajhullás ellen.

A férj: Nagyon kedves vagy. De talán nem akarod, hogy az irodába magammal vigyem?

Az asszony: Éppen azt akarom. Már nem győzöm lekefélni kabátodról a gépirónód hajját.

Drága Fincikém! Telnek - mulnak kissé sivar őszi napjaink és látszólag eredménytelenül éldegélünk. Hangsúlyozom azonban Fincikém, hogy csak látszólag, mert a valóságban több történik a kelleténél. Hja, az élet! — mondják ilyenkor sóhajtozva a bölcsek. Az élet pedig olyan, mint a medvecukor, Fincikém: sötét és édes. Tehát ez a sötét és édes kis élet, mint köztudomásu, szereti megviccelni az embereket. Valljuk be: a viccei inkább rosszak, mint jók. A most következő történet se képez kivételt ez alól. Hogy mikor kezdődött ez a história, Fincikém, hogy mikor láttuk őket először együtt — erre nem tudnék felelni. Arra azonban minden debreceni jól emlékszik, hogy nap-nap után együtt voltak, még nem is olyan régen, a szép asszony és a magas ur. A tulajdonképeni férjét azonban soha, senki se látta. Neve sem volt. Csak mint H. J.-né férjét emelegették — így is elég ritkán. De hát ez még nem lett volna baj. Jött azonban az élet, a sors, a véletlen — nevezd ahogyan akarod, Fincikém — és az élet megszünt édesnek lenni. Sőt sötét lett. A csendes, barna uriember egyik napról a másikra távozott Debrecenből. Nem önszántából.

És ekkor derült ki, hogy mégis van egy férj is. Akitől el is lehet válni. A szépasszony eme gondolatát tett is követte. Most válik. Csak egy baj van. Az eltávozott ur nem nőül. — Hja, ilyen az élet! ...

Fincikém, a következőkben bocsáss meg nekem egy kis személyeskedést. Nem kell megijedni — szerény kis személyemről van szó. Esti 10 óra lehetett, amikor a telefon mellett üldögélve, a neked szánt levéllel bibelődtem. Egyszerre a telefon csengetni kezdett. Hagytam. Még mindig hagytam. Az én türelmem azonban hamarabb fogyott el. — Halló, ki beszél? — érdeklődtem legzordonabb hangomon. Erre egy kellemes férfihang egy kis türelmet kért, — majd zakatolt valami és a következő pillanatban Galli Curci énekelte a „My old Kentoucky home”-t. Mit tagadjam, igazán kellemesen lepott meg ez a motorizált éjjeli zene. Az ismeretlen zenélő gavalér volt. Ezenkívül még két vadonatúj amerikai slágert hozatott el nekem. — Jack Hilton-nal. Nem sajnálta a gramofont. Meghatott hangon rebegtem köszönetet a magát megnevezni nem akaró tisztelőmnek. Szép álmokat kívánt — és ezzel vége volt a Nachtmusiknak. De nem örökre. Az elmúlt héten még kétszer örvendeztetett meg. De, mint a napokban kiderült, nemcsak engem. Praktikus fiatalember lehet az illető. Egy este négy-öt köszönetet elkönyvel. Nem is rossz dolog Fincikém — csak a gramofont kell huzni és három lemez után új számot tárcsázni. Uraim, épüljenek! De ha már ragaszkodnak maguk is a titokzatosság-

hoz, legalább olyan jó lemezeket telefonáljanak, mint fenti kollégájuk! — Rossz lemezeknél rögtön letesszük a kagylót.

És végül, Fincikém, egy elretentő történet a könyvkölcsönzésről. A fiatal házaspár szenvedélyes könyvgyűjtő. De kölcsön nem adnak sem szépszóra, se fenyegetésre. Történt azonban, hogy egy szemfüles barátónk szó nélkül elemelt egy regényt. Azzal a szándékkal tette ezt, hogy majd vissza is fogja lopni olvasás után. De hát tudod te is, Fincikém, milyen canossát jár meg egy kölcsönkönyv, míg visszajut kiindulópontjára. A szemfüles barátónktól elviszi egy másik barátónk, onnan egy fiuismerős, onnan egy lányismerőshöz kerül és egy félév múlva kissé piszkosan és gyűrötten kopogtat be vele a szemfüles barátónk az ifjú házaspárhoz. A feleség — mit tehet egyebet — megbocsát a barátónknak, viszont a férjnek nem szólnak semmit — és szépen visszateszik a világotjárt könyvet a helyére. A férj egy este észreveszi, hogy hopp, ezt én még nem olvastam és kiemeli az ominózus könyvet. Már a 113-ik lapnál tart, amikor egy levélke akad a kezébe. De még milyen levél! Drágám-mal kezdődik, szerelemről, szivről és újbóli találkozásról emlékezik meg írója. Othello se rest, hatalmas perpatvar keletkezik, a feleség sir, esküszik, hogy a szemfüles barátónk az oka mindennek, önála járt a könyv. Aki akarja, elhiszi, aki akarja, nem. A férj elhitte. Így adjon az ember kölcsön könyvet!

És hogy eljegyzés nélkül ne muljon

KÉT NAPILAPBAN
50 FILLÉRÉRT
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSE T
hétköznap, vasárnap 70 fillérért,
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk
feladott apróhirdetését napon-
ta, ennél fogva
a nálunk feladott apró-
hirdetés biztos ered-
ményt hoz
Debreceni Független Ujság

el fejjünk felől a hét, azzal is szolgálunk: a kedves, finom uri lány ikerpár közül menyasszony lett az egyik. Am csak egyelőre az egyik, mert a vőlegény — a legnagyobb titok ez — már a másik számára is feltűnt a láthatáron. Ami késik, nem mulik. De maradjunk csak egyelőre a máris férjhezmenendőnél, illetve a vőlegénynél, aki dunántuli és nagybirtokos. A párti pedig keletkezett a Balaton mellett, ahol a fiatalok véletlenül megismerkedtek. Az ismeretségből lett az udvarlás, az udvarlásból a szerelem s a szerelemből az eljegyzés, amelyet — előre is őszinte szívből kívánunk hozzá szerencsét — bizonyára boldog házasság követ.

Viszontlátásig csókol szerető barátónk

Pletykássy Klarisz.

Szeptember 23., szombattól KÖZKIVÁNA TRA

MARGARET-ROSELLE
zongorakétfős rövid vendégszereplése

az Arany Bika fehérszalomban

ÜVEGTEREMBEN minden este

VARGHA IMRE magyar nótáestjei.

a rádió közismert művészenek

CSÓKA FERI és cigányzenekara kísér.

Az államrendőrség szaporította a rendőrposztok számát

A debreceni rendőrségen átszervezések történtek, amelyek lehetővé tették, hogy újabb rendőrposztokat állítsanak fel. Ilyenformán rendőrposztok kerültek a Széchenyi kertbe, a Küküllő utcára, a Károly Ferenc József ut és a Böszörményi ut kereszteződéséhez, a csapókeri Millenium térre és a homokkeri iskola elé.

Most még csupán a rendőrőrszobák

felállítása volna kívánatos, de egyelőre ezt még nem lehet keresztülvinni, mert nincs elég nagylétszámú rendőrlégnység. A debreceni rendőrlégnység 206 tagból áll, de remélik, hogy amikor a budapesti rendőrképző tanfolyam véget ér, a létszámot felemelik legalább 225-re és akkor már felállíthatók lesznek az új rendőrőrszobák is.

Váltót hamisított egy földműves, de mégis felmentették

A debreceni törvényszék Jeneytanácsa elé került váltóhamisításért Cs. Nagy János földműves. A vád szerint egy 140 pengős váltóra ráhamisította testvére, Pajkos Györgyné nevét. A váltóhamisítást beismerte Cs. Nagy János. Elmondotta, hogy testvérel közösen írták alá a váltót, de később a testvére összeveszett vele és nem volt hajlandó tovább is aláírni a váltót. A váltó aláírásának megtagadása után aláhamisította Pajkos Györgyné nevét,

fizette a kamatokat és törlesztést, csak hogy ne legyen baj. Pajkosné, amikor megtudta, hogy a váltót mégis csak rendezték, dühében elkérte a banktól a váltót azzal, hogy megy vele a csendőrhöz és jelentést tesz hamisítás miatt testvére ellen.

A bíróság előtt: Cs. Nagy János vádlomását igazolták a tanúk és iratok. Dr. Bényey Zoltán ügyész a bizonyítási eljárás befejezése után elejtette a vádat. A bíróság megszüntette az el-

járást azzal az indokolással, hogy a váltóhamisítás nem anyagi hasznoszerzésért történt, sőt a feljelentő javát szolgálta, amikor a vádlott rendezte saját pénzéből a közös váltót.

Gyászrovat

Tóth Sándor kereskedő életének 47. évében elhunyt. Temetését hétfőn délután 4 órakor köztemetőből Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

A piacon mint engedély nélküli árust fogták el az éjszakai betörőt

Szombaton délelőtt megjelent a rendőrségen Kovács József nyugalmazott postaaltiszt és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán több kosár paradicsomot és fahasábot vitt el a kamrájából. Alighogy megtette a feljelentést, a rendőrgy napszámoskülsője embert állított elő, aki paradicsomot árusított a piacon és nem volt árusítási engedélyje. Kiderült, hogy ő lopta el az éjszaka a postaaltiszt kamrájából a paradicsomot és a fahasábot. Az eljárás megindult ellene.

Kisvárdai Vulkán gyár
„VEZUV” kályhái
BÉSZLER és DAVID
Vaskereskedésében, Piac u. 7.

Kevés változást hozott a téli menetrend

Debrecenben október 15-én lép életbe az új menetrend, amelyben az egyetlen lényegesebb változás az, hogy a Budapest felől este 9 óra 25 perckor Debrecenbe érkező gyorsvonat Szolnoktól motoros lesz és Szolnokon át kell szállani az utasoknak. Ugyancsak a Debrecenből reggel 7 óra 24 perckor Pestre induló gyors Szolnokig motoros lesz és a szolnoki állomáson kell majd átszállani az Arad felől érkező gyorsra.

ÖRÖM

A kis Pali lelkesedve jön haza az iskolából:

— Milyen jó, hogy mi csak hárman vagyunk testvérek!

— Miért? Éppen ma tanultuk az iskolában, hogy a világon minden negyedik gyerek kínai.

Vasárnapi rem- história avagy ártatlan önbetörés

Amikor a fiatal gazdálkodó szombat este elindult hazulról és betért az egyik kiskorcsmába, mégcsak nem is sejtette azokat a súlyos következményeket, amelyekkel ez a kirándulása járt. Dehát egyszer van egy héten szombat és az egész heti komoly munka után jól esik egy kis kiruccanás.

Az ifjú és bohém természetű gazdálkodó magára öltötte zöldszinű, tollas kalapját, amelyről mindenki ismeri már a városban, a pénzárcájába is beletett néhány csörgő ezüstöt (mert hát rossz viszonyok ide, rossz viszonyok oda, akad azért még néha pénz a gazdánál) és megkezdte körutját a debreceni éjszakában.

A debreceni éjszaka csendes ugyan, de egyszerre hangossá lett, amikor a mi barátunk már a második liter nektárt is leöntötte a torkába. A harmadik liter után még hangosabb lett, el lehet tehát képzelni, hogy mi lehetett akkor, amikor már a negyedik litert hozta a pincér.

Egyszóval mulatott a fiatalember, csuda jókedve támadt, a cigány is ott muzsikált az ő asztalánál és az emberek is őt nézték. De az idő múlt és nem sokára már nem nézte senki, mert elérkezett a záróra és az éjszakai baglyok lassankint hazazingoltak. Csak ökelme maradt ott egyedül, amíg aztán illő udvariassággal, de kellő eréllyel fel nem szólították a távozásra.

Nem erőszakoskodott, mert derék tíu és még részeg állapotában sem szeret kötölőzködni, hanem fel-szedte sátorfáját és döngő, de feltűnően bizonytalan léptekkel elindult hazafelé, a Csapó uccai lakására. Erősen virradt már, amikor hazaérkezett és megpróbálta be-
dugni a kulcsot a kapuba. Am ember tervez és bor végez, mert ez a kísérlet bizony csődöt mondott. Akárhogyan is próbálkozott, nem tudta eltalálni a kulcslyukat és nem tudott bejutni a házba.

Végre is gondolt egy nagyot és mivel lakásának ablaka az uccára nyílt, betörte az ablakot és bemászott a szobájába. Két perc múlva úgy aludt, mint a bunda.

Reggel pedig a járókelők és a háziak megdöbbenve látták a betört ablaküveget. Kopogtatni kezdtek, de senki sem válaszolt, mire (mint ilyenkor szokás) rosszat sejtettek. Szóltak a rendőrnek, aki felnyitatta a lakást és elkészülve a lehető leg-szörnyűbb látványra, belépett a szobába, ahol pörge tollas kalapjával a fején, felöltözve nyugodtan aludta, sőt horkolta az igazak álmát az ifjú gazda.

Erre a rendőr szelid mosollyal a bajsza alatt kivonult a szobából, csak a háziak maradtak benn, akik szépen levetkőztették és lefektették az ágyba anélkül, hogy felébredt volna. De másnap, amikor felébredt és szeme rátévedt a betört ablakra, ijedten rohant feljelentést tenni a rendőrségre a betörők ellen.

És alig tudták vele megértetni, hogy saját maza volt a „betörő”...

(r. gy.)

Vásároljon hirdetőinknél.

Tőkeelhelyezésre is jegyzik a napuccai társasház öröklakásait

Érdekes levél érkezett a Nap uccán épülő társasház szervezőihez. Vidéki tisztviselő küldte, aki nyugalomba vonulása idejére akar így ingyen lakást biztosítani magának Debrecenben. A lakást már most leköti és bérbeadja és a befolyó bérösszegekből óhajtja törleszteni az évi részleteket. Ő maga ma olcsóbb lakásban él, mint a lakbéré, legrosszabb esetben ezzel pótolja a bérösszeg és törlesztés közötti különbséget — bár erre alig lesz szüksége.

Jellemző ez a levél arra, hogy mennyire a nagyközönség igényeinek megfelelő ez az építési mozgalom és mennyire felismerik azt a sok előnyt, amit egy ilyen vállalkozás nyújthat. Minimális befektetéssel és kockázattal biztosítva van az öregség napjaira az ingyenlakás, a vagyontárgy, ami éppen olyan érték, éppen úgy eladható, mint egy családi ház, sőt még inkább, mert az épület központi fekvése mindenkori biztosítja a keresetségét.

ÖSZRE

kitűnő nappa és szarvasbőr KEZTYÚKET legjobban vehet

Schön Sándor

keztyű, kötész és műszertárában Debrecen, Piac u. 14. Csapó ucca sarok. — Divat keztyűk minden kivételben.

A debreceni „embervásárban” ismét megkezdődött a koplalás

Csendes beszélgetés Tóth Gábor 49 éves napszámossal, aki szeretné a mások kenyerét enni

A mezőgazdasági napszámásoknak elmult a főszerepe, elmultak azok a napok, amikor még megjelentek a gazdák és hordták szekereikkel tanyáikra a dolgos munkásokat. Vége az aratási munkáknak és ismét munkanélkül maradtak a napszámások nagy tömegei. A Hatvan ucca végén lévő térségen ismét gyülekeznek a mezőgazdasági munkások és kezdődik előről a keserves, kínos várakozás a munkára, mely kenyeret ad nekik s el-tartja családjaikat. A munkára várakozó csoportból kiszemeltem magamnak egy őszülő hajú napszámóst s beszélgetni kezdtem vele a nyári munkákról és a várható kenyérkereseti lehetőségről.

— Tóth Gábor a becsületes nevem — mondotta — és 49 éve eszem a kenyeremet, de még ilyen keserves világot nem értem meg. Itt vár az ember ebben a koplalásban és még a kutya se kérde meg, hogy miért fúvatjuk magunkat a széllel. Nem is tudja már az ember, mitévő legyen?

— Az aratási munkából mégis csak juttott valami? — kérdezzük.

— Hát jutni éppen juttott, de nincs sok köszönet benne. A gazdák azzal a mondással, hogy nincs nekik pénzük, nem fizettek olyan napszámot, hogy félreérteni tudunk volna belőle. Azok meg, akik részes takarást vállaltak, még jobban megjárták, mert alacsony a termény ára, oszt' ha elteszi a téli élelemre valót, nem marad annyi, hogy ruhát és csizmát tudjon vásárolni magának, vagy a családjának. Itt vagyok én is uram majdnem csupaszon. Kenyérre valót kerestem az aratáson, de már nem juttott ruházatra se nekem, se az asszonynak, se a két gyermeknek. Tessék elhinni, hogy szegényszemre meztelb kell telelni. Dolgos ember voltam mindig, most is halad a munka a kezemben, de nincs aki adja. Reménykedek a tengeritörésben, hátha keresek annyit, hogy lábbelit vehetek a családnak. Nagy csufság lenne, ha rongybockorba kellene járnai, mint a mócoknak.

— Hogy fizet ma a napszám?

— Hát ahogy vesszük, mert van, aki a maga kenyerén, van aki a gazda kenyerén szegődik. A maga kenyerén elmegy a szegény napszámos egy pengő és nyolc-
van fillérért, de hát ez nincs szabályozva. A gazda kenyerén egy pengő a napszám.

— Melyik kedvezőbb maguknak?

— Kérdezni se kéne az illet, hiszen a maga kenyerén nem tud megélni a napszámos. Kevés van olyan jómódu, hogy egy hétévaló kenyeret, szalonnát, száraztésztát tud összevásárolni. Nincs annyi tőkéje ma a legtöbbnek, hogy el-tartani tudja magát, ha hosszabb munkát kap.

— Ha hosszabb munkára szegődtetik őket, akkor ad előleget a gazda?

— Nem igen adnak ma, hiszen nekik is üres a bugyellárjuk. Jobb nekünk is, ha a gazda ad kosztot, hiszen azért a tanyából még kerül ki élelem a napszámosnak is. Én is a gazda kosztján akarok dolgozni, mert a maga kosztján még nyomorgni sem tud a napszámoc. A régi világban mindenki arra volt büszke, ha a maga kenyerén megélt, de most már oda jutottunk, hogy az a boldog, aki munkát kap a mások kenyerén. Tessék elhinni, hogy nagyon sokan vagyunk és egyre többen leszünk, akik nem jutunk munkához, nagy baj ez, mert máskor, ha nyáron dolgozott az ember, megélt egész télen, de most nem tud eleget keresni nyáron. Ugy élünk, mint az oktalan állat. Csak eszünk, ha van mit és dolgozunk, ha van munka. A városi népség még jómódban él, hiszen moziba jár még a szegénye is. Nekünk nem telik mozira, én csak a háború alatt voltam moziba, mint baka, azóta csak kivülről, ha megnéztem a furcsa képeket a fali táblákon.

Igy beszélt a 49 éves napszámos a nyári munkaszegénységről és a várható őszi munkákról. Elhiszem, amit mondott, mert azok, akik körénk álltak és hallgatták a beszélgetést, csendesen bólongattak, helyeselték a társuk beszédét.

Elhagytam a munkások csoportját, de nem mentem messze, utánam jött Tóth és megkérdezte.

— Ne tessék hargudni, de még megse kérdeztem, hogy a tisztelt ur miért kérdezgetett, hivatalból valónak tetszik lenni?

— Nem vagyok hivatalból — nyugtatom meg — megírom az újságba, amit mondott.

— Az újságba! Nem lesz abból baj kérem?

Megnyugtattam, hogy nem lesz semmi baj. Legalább is azt hiszem...

Minden nő kötelessége

— Ha szép arcot akar —
éjjelre-nappalra

Eukutol 6

zsiros, de nem zsirozó arckrémet használni. Tökéletesen felszívódik s így az arc bőr fénytelen, bársonyosan sima lesz.

Hasonlítsa össze más krémmel
Kis doboz 50 fill. — Kapható mindenütt.
Nagy doboz P 1.—

A berekböszörményiek attól félnek, hogy kegyelmet kap Bere Lajos

Kádár István dr. ügyész, aki halálbüntetést kért a rablógyilkos Bere Lajosra, a napokban levelet kapott Berekböszörményből. A levelet Bere Lajos áldozatainak egyik rokona írta. Arra kéri az ügyészt, hogy törekedjék oda, hogy ne adjanak kegyelmet Bere Lajosnak. A levélíró azzal vádolja meg Berét, hogy a rablógyilkosság kivül még lopásokat is követett el a faluban, a gyilkossággal szerzett pénzt pedig nem adta elő mindet a csendőröknek, hanem sok pénzt még most is elrejtve tart a faluban és abból pénzezi a családját.

Tüzifa, szén

legolcsóbban

G A A L-nál

szereshető be.

Ispolány ucca 19. szám

KÖNYVEJHAZ

Minden magyar nő legkedvesebb folyóirata a Magyar Uriasszonyok Lapja, amelynek tartalma a legkényesebb és legváltozatosabb igényeket is kielégíti. Szépírodalmi részét, regényeit, novelláit és cikkeit a legnagyobb magyar írók: Móra Ferenc, Nyírő József, Papp Jenő, Péczely József, Surányi Miklós stb. írják. Szenczi Zoltán színes divatmellékletei és divatrajzai minden más divatlapot megelőznek és felülmúlnak. Kézimunka mellékletei páratlan népszerűségnek örvendenek a magyar hölgyközönség körében. Minden szá-mához mellékelt gyermeklapja nemcsak szórakoztató, hanem pedagógiai üzenetei, háztartási rovata, receptjei oktató cikkei és páratlan illusztráció a magyar folyóiratok között első helyet biztosítanak a Magyar Uriasszonyok Lapjának. Tessék levelezőlapon ingyenes mutatóvány-számot kérni a kiadóhivataltól: Budapest, VI., Jókai u. 37.

Szabványos

lőlapok

olcsón beszerezhetők

Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

A meleg idő miatt a város nyitvatartja a strandfürdőt

Az ilyesfajta hirtelen bekövetkezett hideg időkre, hála a Teremtőnek, ismét meleg, sőt napközben egyenesen nyári hőségű idők következtek. A debreceniek kimondhatatlan örömmel fogadták ezt a változást, különösen azok, akik megdöbbentek a fűtés rémületétől és azok, akiket az alkalmatlan nyár megfosztott a nagyszerű nagyerdői strandfürdő kihasználásának élvezetétől. Ezek most siettek is pótolni a kényszerű mulasztást és tömegesen keresték föl az eddig volt két meleg napon a strandfürdőt. A város vezetősége látva a nagy érdeklődést, intéz-

kedett, hogy a strandfürdő nyitva tartassék. Erre vonatkozóan Zöld József tb. h. polgármester a következő közlést adta ki:

Közlöm, hogy a városi nagyerdői fürdő szabadban való fürdésre alkalmas időben a közönség részére továbbra is rendelkezésre áll, amennyiben a fürdőtelep medencéi vízzel meg vannak töltve, a fürdő felszerelése is helyükön vannak, csupán a telepre való bejárás helye változott meg, vagyis a nyári fürdő bejárata helyett a fürdőtelepre a téli bejáraton keresztül lehet bemenni.

Egyévi fogházat kért a 11 uju tolvaj de csak két hónapi fogházat kapott

Ha adnak egy évet, megdolgozom a kosztért és a lakásért

A debreceni törvényszék elé került szombaton délelőtt Ungvári Józsefné Téglavetőben lakó asszony. Az ügyészség lopással vádolta, mert dr. Fejes Andor tanár padlásáról, annak fiatal-korú cselédleányával szövetkezve, elloptott 10 kiló kolbászt, takarót, kanalat és szappant. A tárgyaláson az asszony, akinek feltűnő ismertető jele, hogy jobb kezén hat ujja van, tagadta a vádat.

— Nem loptam én semmit — mondotta —, én csak koldultam a kapuban és a cselédleány tette kosarámba a kolbászt, takarót és szappant.

Bíró: A mai világban 10 kiló kolbászt adnak a koldusnak, ilyet már ne meséljen!

— Ugy van pedig. Én ennivalót kértem, ő meg adott.

— A rendőrség előtt beismerte, hogy

a cselédleánnyal együtt ment fel a padlásra és azt álkulccsal kinyitva, elvitte a kolbászt, meg a többi.

— Csak azért ismertem be, mert nagyon vertek és még a karomon lévő kis gyermekemet is elővette a nehézség a rémülettől.

— A fiatal-korú cselédleány azt mondotta, hogy magával együtt ment el lopni, mivel ugyanis el akarta hagyni a tanár urék házáat és magával akart összeköltözni.

— Nem voltam a padláson, azt mondom most is, de látom, hogy már nem szabadulok elzárás nélkül. Ha adnak egy évet, megdolgozom én a kosztomért, lakásomért, mert azt ugye adnak?

A bizonyítási eljárás befejezése után a tolvaj asszonyt két hónapi fogházra ítélte a bíróság. Az ítélet jogerős.

Az idén impozáns keretek között rendezi meg a Turul Szövetség október 6-iki kegyeleti ünnepélyét

Debrecen a magyar vidék egyik örüllő helye. Néhány kilométer és a robogó vonat átsiklik a kézzel csinált, vérrel irt trianoni határon, amelyen túl már tilos a magyar szó, a magyar dal és a nemzeti érzés kinyilvánítása.

Debrecen abban a szerencsés és boldog helyzetben van, hogy minden szabad. Ezért ez a szabadság missziót, küldetést ró Debrecenre, mint a magyar nemzet ez őstiszta, nemzeti érzésű, szabadságért lelkesedő városának népére.

A debreceni egyetemi és főiskolai ifjúság tudatában volt ennek a debreceni szent misszióknak és ezért mindig igyekezett ápolni a magyar hazaszeretet tüzeit, hogy az fényével átragyogjon a trianoni határon túl élő, busgyászban lévő magyarokhoz, hogy azokban a kitaratást, hitet, reményt táplálják és élesszék.

A debreceni ifjúságot reprezentáló „Turul” Szövetség debreceni kerületének vezérsege mindig ezt tartotta szem előtt. Évek óta szent lelkesedéssel rendezi meg a március 15-iki ünnepélyt, kegyelettel áldoz október 6-án az „aradi tizenhárom” emlékének s alattvalói tisztelettel ülte meg a nemzet Vezérének névnapját. Mindezek

az ünnepélyek a nemzeti érzésnek messze világító tücsövéi, lángoszlopai és tüneményes fényű égő rakétái voltak.

A Turul Szövetség most is impozáns keretek között üli meg az aradi 13 hős tábornok kivégeztetésének 84 éves évfordulóját és kegyelettel áldoz emléküknél. A Turul Szövetség hatalmas ünnepélye, melynek előkészítését már lázas lelkesedéssel végzik, Debrecen nacionalista közönségének közös ünnepe lesz, amelyen minden debreceni magyarnak kötelessége lesz megjelenni!

Kossuth uccai templom mellett, a Nap u. 2. számú saroktelken épülő

Öröklakásos társasházban

2 és 3 szobás, hallos, minden kényelemmel ellátott lakások azonnali telekkönyvi tulajdonjoggal, 15 évi törlesztés mellett lefizetésre igen olcsón jegyezhetők:

Baró Györfly Miklósnéná!

(Nap u. 4.)

Dr. Ratkóczy Jánosnál!

(Piac u. 8.)

Csanak József építésmérnöknel!

(Vilmos császár körút 48.)

PAPLANOK

olcsó árusítása!

MUSELYEM paplan gyapjuval töltve csak most . . . 6.90

VIRAGOS paplan vattával töltve csak most . . . 7.50

DUPLA CLOTH paplan finom fehér vattával töltve csak most . . . 9.80

MUSELYEM BROKAT paplan prima vattával csak most . . . 19.80

BARSONYFLANELL takaró mintás és csikos csak most 5.20 . . . 3.60

STÓR FÜGGÖNY 250/150-es méret dusan csipkézve 8.30 . . . 6.50

SEZLON TAKARÓ szövetből futurista mintával csak most . . . 5.40

GOBELIN GARNITURA 2 ágy, 1 asztalterítő csak most . . . 25.50

PAPLANLEPEDŐ sima, és zeimlis prima creas vázszonból 8.80 . . . 7.80

PÁRNAHAJ zeimlis csak most . . . 2.50

GRENADIN DUPLASZÉLES míg a készlet tart mtr. 0.98 fillér

CSILLAG TESTVÉREK

Plac- és Simonffy ucca sarok.

A német kormány rendezte meg a gyujtogatást — mondotta az egyik vádlott a nagy lipcsei tárgyaláson

Lipcse, szeptember 23. A német birodalmi gyűlés épületének felgyújtói elleni per harmadik tárgyalási napján Georgi Dimitroff bolgár kommunista vádlottat hallgatta ki a bíróság. Dimitroff elmondotta, hogy Bulgáriában aktív, sőt vezető szerepet vitt a kommunista mozgalomban, de bombamerényeket sehol sem rendeztek, hanem

náluk is maga a kormány csinálta azt, mint ahogy Németországban is a kormány rendezte meg a birodalmi gyűlés palotájának a felgyújtását.

Ezután a másik bolgár vádlott, Popov kihallgatása következett, aki kijelentette, hogy sohasem érintkezett Németországban a kommunistákkal.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

A vasutasság és Debrecen társadalma meleg szeretettel bucsuztatta a távozó Bartha Sándort, a debreceni Máv. üzletigazgató-helyettesét

Szombaton este háromszázterítékes banketten bucsuztatták fényes keretek között a pályaudvari étteremben Bartha Sándor Máv. üzletigazgató-helyettesét, aki most vonul nyugalomba.

Amikor az üzletigazgató-helyettes belépett a terembe, a Máv. zenekar a Hunyady-indulót játszotta, azután pedig a Máv. Dalkar a Hízekegyet énekelte. A banketten megjelent Debrecen előkelőségének színe-java, akikkel Bartha Sándor hosszú és eredményes munkássága alatt kapcsolatot tartott fenn. Először Balás Károly Máv. üzletigazgató tartott nagyhatású beszédet, amelyben szép szavakkal vázolta Bartha Sándor 42 esztendő munkásságát az érmihályfalvai kis pályaudvartól kezdve, egészen a hatalmas arányokban dolgozó debreceni üzletigazgatóságéig. Elmondotta, hogy Bartha Sándor több kitüntetést kapott már és Ferenc József a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki, de legutóbb is kitüntette Horthy Miklós kormányzó. Ezután, mint barát bucsuzott el Bartha Sándortól, akivel több, mint egy évtizeden keresztül dolgozott együtta legnagyobb egyetértésben.

Bartha Sándor meghatóan, könnyes szemmel köszönte meg a meleg szavakat.

Ezután Hajdu László főfelügyelő nyújtott át az üzletigazgatóság nevében egy aranytárcát, majd Székely Ferenc dr. állomásfőnök egy csoportképet nyújtott át az ünnepeltnek. A kép a debreceni állomás és üzletvezetőség tisztviselőkarát ábrázolja.

Végh László a fővárosi üzletigazgatóság nevében, Zivuska Andor Máv. titkár és Görög József felügyelő pedig a kollégák nevében mondtak melegszerű bucsubeszédet. Ezután még számos felkőszöntő hangzott el és a vendégek a késő éjszakai órákig maradtak együtt Ráczy Károly kitűnő cigánybadájának zenéjére.

Az egybegyűltek hatalmas serege egyébként elismerését fejezte ki a pályaudvari étterem kitűnő konyhájáról, gyors és kifogástalan felszolgálásáról, ami Dalmann Ferenc tulajdonos érdeme.

KOHNÉK AZ OPERÁBAN

Kohnné és Grünne Pesten voltak és összetalálkoztak.

— Na, mondja Kohnné — tegnap az Operában voltunk.

— Igen, az Operában voltak? És mit hallottak?

— Hogy Spitzerék váltak.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, szeptember 24.

A református templomban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Kovács József. Kistemplom délelőtt 9 óra: dr. Soós Béla, 11 óra: Nagy István, délután 5 óra: Kiss Antal. Kossuth u. délelőtt fél 9 óra: Kántor József, 10 óra: Biky Gábor, délután 5 óra: dr. Módos László. Arpád-tér délelőtt 10 óra: Kolozsvári Kiss László, délután 3 óra: Márki Kálmán. Ispóty délelőtt 10 óra: Uray Sándor, délután 5 óra: Kiss Ferenc. Homokkert délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, délután 3 óra: Tamás Ferenc th. Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. Csapókerék délelőtt 10 óra: Siposs Imre, délután 3 óra: Nagy Dezső th. Nagyhegyes délelőtt 10 óra: vitéz Szabó Endre. Bánk délelőtt 10 óra: Bagdy Dániel. Fancsika délelőtt 9 óra: Nagy Sándor. Diószegi ut délelőtt fél 11 óra: Kántor József. Ebes délelőtt 8 óra: Mezey Béla. Hegyes délelőtt 10 óra: prédikál és urvacsorát oszt Benke Tibor. Elep délután 2 óra: prédikál és urvacsorát oszt Benke Tibor. Pac délelőtt 11 óra: dr. Soós Béla. Alvinczy-tér délután 3 óra: Tóth Sándor. Kungálhalom délután 3 óra: Tóth Sándor. Szepes délelőtt 10 óra: Mezey Béla. Nyulas délelőtt 10 óra: Murányi A. th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Halász András. Kerekes-telep délután 3 óra: Gönczy Sándor th. Wolaffka-telep délután 3 óra: Farkas Miklós th. Tégláskert délután 3 óra: Széchenyi E. th.

A rom. kath. templomban és a külsőségeken. Pünköszt utáni XVI. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltilkos ünnepélyes nagymisét mond dr. Koczun Jakab piarista tanár. Utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután 6 órakor litánia. — Augusztaszánatóriumban 9 órakor szentmisét mond és prédikál Szabó Imre káplán. Csapókerékben 10 órakor Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Homokkertben 10 órakor Lőrincz Gábor piarista tanár. Nyilastelepen 10 órakor dr. Hanzély Lajos tanár, levéltáros. Hajdusámsonban 9 órakor Révész István káplán. Nagymacson 10 órakor Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A gör. szert. rom. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, orgonázik Orosz István egyházi karnagy, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vespernye, utána szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imádkozást, fél 10-től fél 11-ig bibliamagyarázat, 11-12-ig vasárnap iskola, délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásos estély, szavaltat, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 9-ig prédikáció, péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliára szabadhozzászólással.

AKI MÉG NEM LÁTTA, OKVETLEN NÉZZE MEG!
a cári Oroszország démonának

RASPUTIN-NAK

élettörténetét

vasárnap és hétfőn utoljára
az Urániában • Előadások kezdete: vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor • hétfőn 5, 7 és 9 órakor. • jegyeldvétel d. e. 11-től 1 óráig

A német kormány leszerelési ellenjavaslatot tett

Páris, szeptember 23. Az Echo de Paris értesülése szerint a párisi német nagykövetség látogatást tett az angol nagykövetnél, akinek tudomására hozta a német kormány leszerelési ellenjavaslatát. Németország csak azzal a feltétellel hajlandó elfogadni a próbaidőt és automatikus ellenőrzést, ha felhatalmazzák arra, hogy védelmi erődvonalat építsen ki. A

bombavetőgépek eltávolítását kéri, ezzel szemben azt kívánja, hogy a vadászrepülőgépek tartását Németország számára is engedélyezzék. A fegyverkezés ellenőrzését nem nemzetközi alapon, hanem kétoldalú szerződések alakjában óhajtja megvalósítani, úgy hogy egy nagyhatalom felett csak egy másik nagyhatalom gyakorolhat ellenőrzést.

Ma vasárnap választ Berettyóújfalu

A berettyóújfalu választás, amelyen három jelölt vesz részt: Molnár Imre, a nemzeti egység pártjának hivatalos jelöltje, Szabó Pál független kisgazdapárti és Bősörményi Zoltán horogkeresztes párt jelölt között vasárnap fog lezajlani. A kerület hangulatából ítélve, Molnár Imre nagy többséggel kerül ki győztesen a választásból.

Csalási bünper Vásáry László 500 eladott galambja miatt

Vásáry László debreceni földbirtokos tavaly áprilisban ifj. Horváth Lajos budapesti magántisztviselő, aki az Apróország Kereskedelmi Vállalatnak volt a tulajdonosa, vásárolt 500 darab parlagi galambot. Kötelezte magát arra, hogy a galambok átvételekor megfizeti a vételárát. Vásáry László Debrecenből elküldte az 500 parlagi galambot, de nem kapta meg érte a pénzt. Leveleire halogató válaszokat kapott és végre is a galambok tulajdonosa beperelte csalás miatt ifj. Horváth Lajost, akinek bűnügyét dr. Tóth János törvényszéki bíró szombaton tartott tárgyalást.

A vádlott azzal védekezett, hogy ő nem karta megcsalni Vásáry Lászlót, tényleg fizetni akart a galambokért, de a budapesti galamblovó versenyek nem sikerültek, nem tudta értékesíteni a galambokat és az ő követelése sem folytak be. Annak igazolására, hogy abban az időben nagyobb összegű követelése volt, tanukat nevezett meg.

A bíróság elé terjesztette a sértett képviselőtében dr. Fényes Jenő azokat a leveleket, amelyekben fizetésre szólították fel a vádlottat, de az mindig kifogást talált és halasztotta a fizetést. A bíró a vádlott kérésére elrendelte a bizonyítást abban az irányban, hogy fizetőképes volt-e a galambok rendelése idején és a tárgyalást elnapolta.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

Benes Budapestén

Budapest, szeptember 23. Benes Ede csehszlovák külügyminiszter szombaton délután Budapestre érkezett. A hivatalos fogadtatás után megtekintette a főváros nevezetességeit s egy óra múlva már tovább is utazott a vasárnap kezdődő sinajai kisantant-konferenciára.

Döntetlenül áll a cseh- magyar atlétikai viadal

Prága, szeptember 23. A cseh-magyar országok közötti mérkőzés első részét szombat délután bonyolították le a Letna stadionban 2000 főnyi közönség előtt. A mérkőzés az első napi eredmények után 31¹/₂:31¹/₂ arányban döntetlenül áll.

Részletes eredmények: 110 méteres gátfutás: 1. Kovács (magyar) 15.2 mp. Rudugrás: 1. Király (magyar) 3.75 cm. 800 m-es síkfutásban: 1. Szabó (magyar) 1.58.2 mp. Súlydobás: 1. Douda (cseh) 15.64.5 m. Távolugrás: 1. Hoffman (cseh) 7 m. Gerelyvetésben 1. Várszeghy (magyar) 67.65, magyar rekord. 400 m-es síkfutás: 1. Cseh 50.1 mp. A 4x75 m-es stafétában a SK. Smischov hölgycsapata 10.4 mp-es idővel új cseh rekordot állított fel.

A TENNISZVERSENY EREDMÉNYEI

Budapest, szeptember 23. Az első osztályú tennisz csapatbajnoki mérkőzések szombati eredménye a következő: BBTE—BSE 6:1, MAFC—BEAC 6:0, MAC—BESZKART 6:0.

AUTÓTURA

— Hallom, a férje hosszabb autótúrára indult. Kapott már tőle valami értesítést?
— Két levelezőlapot. Egyiket egy kórházból, a másikat a börtönből.

Vh. 8264/1933. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Elárverezek Debrecenben, Késes u. 90. sz. a. f. hó 26-án délelőtt fél 11 órakor 3527.— pengőre becsült cséplőgépeket, butorokat, stb.

Kelt Debrecen, 1933 aug. 31. napján.

Rákóczy László sk.,
k. r. bír. végrehajtó.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut. 49. Telefon: 32—12.

Feladó szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1933 szeptember 24. Vasárnap. Protestáns: Gellért, róm. kath.: Fogolyk. M., izr.: 5694 Thisri 4. G. B.

Holnap: 1933 szeptember 25. Hétfő. Protestáns: Kleofás, róm. kath.: Gellért pk., izr.: 5694 Thisri 5.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

Ügyeletes gyógytárak. „Megváltó”, Piac ucca 18. „Aranyegyszaru”, Kossuth ucca 8. „Magyar korona”, Péterfia ucca 10. „Arany János”, Csapó ucca 66. „Szentháromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. „Hungária”, Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 22.

IDŐJÓSLÁS:

Főleg az Alföldön meleg idő, a Dunántulon kisebb esők, esetleg zivatarok.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó
hétköznapi közvetítések

9.45: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelző szolgáltat magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.30: Hírek.

1.15: Időjárás, időjelzés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.

4.45: Időjelzés, időjárás, víz-állás, hírek.

12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, szeptember 24.

9.15: Hírek, 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból, Prédikál dr. Ravasz László püspök. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond P. János József S. J. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: A m. kir. Opera-

ház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó. 2: Gramofonlemez. 3: Székács Elemér: Időszerű gazdasági tanácsadó. 3.45: Nimród az első cserkészapród. Hangjáték, vitéz Faragó Ede meséje felasbnálásával írta és rendezte Mindszenti Szvoboda Béla dr. Előadják a rákosfalvai cserkészapródok. Előtte vitéz Faragó Ede bevezetőt mond. 4.25: Időjelzés, időjárás-jelentés. 4.30: Az 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fricsey Richárd. — 5.30: A szöke és barna szerelem. Surányi Miklós elbeszélése. 6: aradi Farkas Sándor és cigányzenekara Szijj Dénes tárogatószámaival. 7.15: Küzdelm a kövérseggel. Huszár Károly csevegése. 7.45: Operett-részletek, Közreműködők Relle Gabriella, Halmos János és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 9.15: Időjelzés, hírek, sport- és löversenyeredmények. 9.3: Berg Lily zongorázik. 10.15: Veres Lajos cigányzenekara és Guttenberg György jazz-zenekara az Ostende-kávéházból Kalmár Pál ének-számaival. Közben 11: A Báthory-Szobieszky-ünnepségek alkalmából Somogyi Gyula franciányelvű előadása: Les relations historiques hungaro, polonaises (A magyar-lengyel történelmi kapcsolatok).

HÉTFŐ, szeptember 25.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10: 1. Régi árvek. 2. Hogyan gyógyították a régi egyiptomiak. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: J. Ripper Gizella énekel, Szathmáry Margit hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 1.30: Virány László szalonzenekara. 3.30: A rádió diákfélfőrája. Az olaj útja. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Köznapi kérdések a büntetőjogban. Dr. Auer György előadása. 5.30: Első Budapesti Citerakör. Vezényel Bundschuh István. 6.15: Német nyelvtanítás (dr. Szentgyörgyi Ede). — 6.45: Gramofonlemez. 7.45: Munkás-félóra. 8.15: Waldbauer-Kerpely vonós-negyves. 9.15: Időjelzés, hírek. 9.30: Kiss Lajos és cigányzenekara a Baross-kávéházból. Közben 10.10: Időjárás-jelentés. 10.45: Bársony Dóra énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 11.15: Bachmann-jazz a Bodó-kávéházból.

Társadalmi események naptára

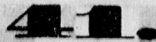
SZEPTEMBER 24.

— Vallásos ünnepély a Homokkertben. Ma délután a Homokkertben 3 órakor tartandó istentisztelet keretében vallásos ünnepély lesz. Az ígét hirdeti Tamás Ferenc IV. é. th., felolvasást tart Pókos Ferenc III. é. th., harmonikumkísérettel énekel Orosz Árpád II. é. th., szavalt Katarmán István III. é. th. Szeretettel hív és vár mindenkit az egyházi vezetésre. — Konferencia a természet öln. A debreceni református leányegyesület szeptember 24-én, vasárnap egész napot betöltő konferenciát rendeznek a Nagyerdőn. E kedves alkalommal kiváló előadók szólnak a fiatal leányokhoz: dr. Dancsházy Sándor, dr. Soós Béla, dr. Rlyés Endre és Uray Sándor lelkészek, valamint Bunyitay Klára és Seze Paula tanárnők. Az előadásokon kívül különböző versenyszámok és játékok teszik változatosabbá az egynapos kirándulást. Kedvezőtlen idő esetén a konferencia előadói része az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17.) tartatik meg. Részletesebb műsort a hét folyamán közölni fog a rendezőség. Minden református leányt szeretettel hívunk és várunk.

SZEPTEMBER 25.

— Orvosszövetségi tagok figyelmébe! Az Országos Orvosszövetség Debrecen városi fiókjára f. hó 25-én este 6 órakor tartja folytatolagos zártkörű értekezletét a városházán. Tárgy: orvosi díjszabás megállapítása.

PIAC UCCA

Nemcsak olcsón, de jóminőségű
gyapjuszövetet, bélésárut
vásárolhat
Feldhelm Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

— **Betegségemből felgyógyultam.** Kedves vevőimnek ismét rendelkezésére állok. **Lauer Irén, Piac ucca 19. Kalapszalonn.**

— **A volt 39-esek figyelmébe!** Közöljük a bajtársakkal, hogy az ezredtörténet megírása és könyv alakban való kiadása előre nem látható okok folytán megakadt. Egyidejűleg figyelemztetjük a bajtársakat, hogy míg az arra illetékes, alulírott bizottságtól felhívást nem kapnak, addig semmiféle előfizetést vagy megrendelést ne adjanak az esetleg náluk jelentkezőknek, mert könnyen megtévesztésnek teszik ki magukat. A 39. ezredtörténet szerkesztőbizottsága.

— **Kalapok, nyakkendők pazar vásárlásának:** Weisz Pál uridivat, Piac 69.

— **Perczel Carola és Adler Renée** balettiskolájában külön csoportok gyermekeknek (4 éves kortól), haladóknak, felnőtteknek. Tananyag: a legmodernebb testnevelés művészi tánc kiképzésig. Beiratkozni lehet délelőtt 11-től 1-ig, délután 4-től 6-ig. Piac 59.

— **Közeleg az első bál,** itt a színházi szalon, — ékszerboltjéről idejében gondoskodik, legfinomabb hamisítványok, puderdobozok nagy választékban Takács ékszerkészítőnél, Batthyány u. 4.

— **Megérkeztek őszi, téli, női kabátok, ruhák, cipők** olcsó árban. Dusan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül tekintse meg. Mátyás, Csapó ucca 8.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. SZEPTEMBER 24. CSÜTÖRTÖK.

A Tiszántúli Református Egyházkerület püspöki pótválasztásának eredménye: **Eröss Lajos 416, Dicsőfi József 344 szavazatot kapott.**

A debreceni református főgimnázium tornaköre elnökévé **Görgey Márton VIII. osztályos tanulót, alelnökévé Márton Sándor VII. osztályos tanulót, főjegyzővé Dancsházy Sándor VIII. osztályos tanulót választotta.**

1908. SZEPTEMBER 25. PÉNTEK. A református egyházkerület világi aljegyzői állására 56 jelölt közül **Kun Béla** jogtanárt választották meg.

Eröss Lajosnak, az új püspöknek hívei 300 terítékes bankettet rendeztek a Royal szállóban. **Hauer Bertalan,** a kiváló vendéglős, az alábbi menüt szolgáltatotta fel: 1. Tengeri halak. 2. Fogos vajjal és pisztráng forrázva. 3. Bélszín körítve. 4. Malac és jérce. 5. Borju és liba. 6. Saláták és befőtt. 7. Rétesek és torták. 8. Parfé. 9. Gyümölcs és sajt. 10. Kávé és likőrök. Ezenfelül háromféle sör, kilencféle bor és négyféle pezsgő került terítékre.

1913. SZEPTEMBER 24. SZERDA.

Lánczy Leó főrendiházi tag felkérte az Omke kebelében működő Magyar-Bosnyák-Hercegovinai Gazdasági Központ elnökeként **Kovács József** polgármestert: engedje meg, hogy Debreceni Jenő gázgyári igazgató a boszniai tartományokat látogassa meg és ott egyrészt az üzleti és gazdasági kö-

rökkel, másrészt a kormánnyal lépjen érintkezésbe a jobb kereskedelmi összeköttetések lehetőségének kikutatása végett. A polgármester a kérést teljesítette.

1913. SZEPTEMBER 25. CSÜTÖRTÖK.

Titokzatos és megrendítő tragédia történt a Nagyerdőn. **Bodnár György** máv. mérnök, aki völgyéne volt az egyik legszebb debreceni urleányának, **Tóth Erzsikének** és már az esküvőjük napja is rövidesen ki volt tűzve, ki-kocsizott menyasszonyával az erdőre, majd a kocsiából kiszállva, egy mellékutra tértek, ahol **Bodnár** szíven lőtte szerelmét, majd önmagával végzett. **Bucsu** levelet hagytak hátra: „Nem félek a haláltól írta a leány mégis a szép fiatal életemet sajnálom itt-hagyni... **Csipkerózsilka** ruhámat adják reám... Az a végóhajom, hogy egymás mellé temessenek bennünket...” A tragédia okáról egy szó sincs a bucsulevélben és senki sem tudta elképzelni, hogy mi okozta a tragédiát.

1923. SZEPTEMBER 24. HÉTFŐ. A remdes lapszünet.

1923. SZEPTEMBER 25. KEDD. Két kulturális alkotás ünnepét ülte Debrecen város és vele az egész ország: Megnyitották a nagyerdei klinikai telep belgyógyászati, sebészeti és Röntgen intézetét és letették az alapkövét a Déri-muzeumnak. Az ünnepségeken gróf **Klebsberg Kuno** kultuszminiszter és **Déri Frigyes** is megjelent.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni tüzifát és szénert mert legolcsóbban a legjobbba veheti. Minőség, mennyiség garantálva
MARÓTHY GY. U. 24. TEL: 31-32. A híres 6 dl szén szeptember 25-én érkezik.

— **Vegy- és gallértisztítás** legszébben és olcsón Budapesti képv. **Kossuth u. 15.** Ugyanott törtarany beváltás.

— **Felhívás a munkanélküliekhez.** Összeírás végett saját érdekében sürgősen jelentkezzenek a munkanélküliek a **Munkás-Otthonban (Margit-fürdő)** a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—12 és délután 4—8 óra között.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. **Atrakások** **Hardtmuth-rendszerre,** tisztutást, javítást olcsón vállal **Gönczy kályhámester,** Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Böröndöt,** retikült, aktatáskát legolcsóbban a készítőnél, **Feuermann-nál** vehet, **Piac u. 26. Passage.**

— **Az egyetemi fűvészkert földmunkái.** A polgármesterhez beadvány érkezett, amelyben arra kéri, hogy az egyetemi fűvészkert földmunkáit végeztesse el. A polgármester elhatározta, hogy a fűvészkert ügyében érintkezésbe lép az egyetemmel és amennyiben lehetséges, a földmunkákat esetleg az inségmunka keretében elvégzezteti.

— **Mutassa meg műfogát,** rossz fogát **Váry fogműtermében,** **Rothermere ucca 3.**

— **Elrontott gyomor,** bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájj, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés esetinél egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

— **A színészképző tanfolyamra** jelentkezni lehet szeptember 30., szombatig. Tanév kezdete október 2-án, hétfőn. Tanév 1934 július 1-ig tart. Egy havi tandíj tíz pengő. Beiratkozni lehet d. e. 9 órától egész nap, **Rákóczi u. 36. szám.**

— **RÓZSA LILLY és KATÓ** mozgásművészeti iskolájában a beiratkozások megkezdődtek. **Széchenyi ucca 32. Telefon 21-54.**

— **Debreceniek a szegedi bírógyűlésen.** **Dr. Kesserű Lajos,** a törvénytudós elnöke, **dr. Demjanovich Miklós** tanácselnök és **dr. K. Nagy Zoltán** törvénytudós bíró elutaztak szombaton a szegedi bírói és ügyészi kongresszusra.

— **Hatóságilag fertőtlenített** tankönyvek minden iskolába féláron kaphatók **Kultura Antikvárium,** **Szent Anna 3.**

— **Szorgalmasak a kerékpártolvajok.** **Kecskés István** kerékpárját a pénzügyigazgatóság elől, **Geszti József** kerékpárját pedig a **Kinizi ucca 98. szám** alatt lévő háza elől lopták el. A tolvajok kézrekerítésére nyomozás indult.

— **A legutolsó divat szerint** elsőrendű munkával olcsó ruhákat készítenek. **Pásztor, Simonffy 5.**

— **Visszavont iparendélyek.** A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következők törölté lajstromából: **Papp János** szappaniparüző, **Albert Miklós** szatóc, **Nagy Miklós** névívés és kifőzés, **ö.zv. Szöllösi Lajosné** kézimunka készítés és előnyomda, **Nagy Ferenc** borbély és férfifodrász, **Klein Sámuel** cipész és cipőfelsőrész készítés, **Harsányi Dezsőné** tűzifa és szénkereskedés, **ö.zv. Liszka Mártonné** nőiszabó, **Bagoly Károly** fuvaros, **Hegedűs János** szatóc, **Vankó Sándor** János fűszer és vegyeskereskedés, **dr. Szabó Mihály** hentes, **Schmidt Antalné** nőiszabó, **Debreczeni Károly** csizmadia, ifj. **Kerékgyártó István** bérceplés, **Cziesó Lajosné** szatóc, **Hudák Péter** sütő, **Veres József** hentes, **Szilágyi Gábor** hentes és mészáros.

— **Szegedi paprika különlegesség** állandóan nagy raktára **Lindenfeld-nél, Degenfeld tér 7.**

— **Alpesi sajt-, vajcsarnok** megbízható, olcsó, minden okom megvan arra, hogy az **Alpesiben, Piac ucca 16.,** vásároljak.

— **Filless gyorsvonat indul Budapestre október 1-én Debrecenből.** A menetjegyek ára **P 4.70.** A menetrend a következő: Debrecenből indul **6.14,** Budapest nyugati pályaudvarra érkezik **10.22.** Vissza indul Budapest nyugati **0.25** és Debrecenbe érkezik **4.41** órakor. Jegyek kaphatók minden reggeltől a Menetjegyirodában.

— **Hol lesz vasárnap villamosáramszünet.** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy halózatunkon eszközözlendő javítások miatt **f. hó 24-én,** vasárnap a következő úccakon az áramszolgáltatás szünetelni fog: **Reggel 8 órától délután 3 óráig:** **Huszár ucca, Eröss Lajos ucca, Kishegyesi ut, István ut, Tócskert, Világítási Vállalat.**

— **AMATŐR FÉNYKÉPEZŐK FIGYELMÉBE!** Nagy tömeg kifogástalan minőségű, olcsó lemezt vásároltam. **Mig a készlet tart, 9×12 nagyságú 20 fillérért, 6.5×9 nagyságú 12 fillérért árusítok darabonként.** Mindenki ragadja meg a kedvező alkalmat. **Berzéli Fotobörze,** **Ferenc József ut 38.,** udvarban és „**Foto**”, **Ferenc József ut 16.**

— Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József” kesztrúviz a gyomor és belek működését kitünően szabályozza.

KÖZGAZDASÁG

ARCSÖKKENÉSEK VOLTAK A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Eladások:

Buza: 300 q ftiszai (80) 7.80 ppar., 250 q ftiszai (80) 7.80 pp., 300 q ftiszai (80) 7.80 pp., 150 q ftiszai (80) 7.80 pp.

Rozs: 150 q 4.75 hajó áll.

Árpa: 150 q 6.35 Tétény.

Vör. fürjfab: 150 q 17.50 Tuzsér.

Határidőüzlet:

Buza: október 7.76, 77, 75, 80, 83, zárlat 7.83—84, március 8.90, 89, 83, 90, 91, 89, 92, 95, zárlat 8.94—95.

Rozs: október 5.14, 18, 20, zárlat 5.20—21, március 6.10, 14, zárlat 6.15—17.

Tengeri: május 8.05, 10, 07, 09, 12, 15, 12, zárlat 8.12—14.

Készárúüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 7.85—8.10, 78 kg. 7.95—8.10, 79 kg. 8.05—8.30, 80 kg. 8.15—8.40, ftiszai 77 kg. 7.55—7.75, 78 kg. 7.65—7.85, 79 kg. 7.75—7.95, 80 kg. 7.85—8.05.

Rozs: pestv. 4.80—4.90, egyéb rozs 4.80—4.90, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.15—6.25, sörárpa I. 10.50—12.00, sörárpa II. 9.00—9.75, zab I. 7.10—7.30, zab II. 6.90—7.00, tiszai tengeri 7.20—7.30, egyéb tengeri 7.20—7.30, korpá 4.90—5.00.

A készárúvásáron buza 10—15, rozs 10, zab II. 5 és tengeri 10 fillérrel olcsóbb, sörárpa II. 50 és korpá 5 fillérrel drágább.

HIVATALOS

VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 17.95—18.35, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 369.00—379.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

Az értéktőzsdén egy kg. szinarany 5140—5145 pengőbe került.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező, Tisza partján lévő Pirics füzes elnevezésű cca 38 k. hold kiterjedésű ingatlant nyilvános árverés útján kívánom bérbeadni.

Az árverést f. hó 27-én d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 12. számú szobában) tartom meg.

Árverési feltételek megtekinthetők a gazdasági ügyosztálynál.

Debrecen, 1933 szept. hó 22

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Köntösgát, Tócs-lapos cca 10 k. hold kiterjedésű ingatlant nyilvános árverés útján kívánom bérbeadni.

Az árverést f. hó 27-én d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 12. számú szobában) tartom meg.

Árverési feltételek megtekinthetők a gazdasági ügyosztálynál.

Debrecen, 1933 szeptember hó 23.

Polgármester.

A Bocskay teljes komolysággal készült fel a Kispest elleni meccsre, a közönség teljes érdeklődéssel várja a nagy találkozást

Vasárnap a bajnoki szezon egyik legérdekesebb és előreláthatólag legizgalmasabb küzdelmét vívja meg a Bocskay Debrecenben, a Diószegi uti pályán, ahol a Kispestet látja vendégül. A Bocskay—Kispest találkozások a múltban is mindenkor nagy érdeklődésre tartottak számot, hiszen a kispesti piros-feketék a professzionizmus bevezetése óta azok közé tartoztak, akik a legtöbbször okozták a legkellemetlenebb meglepetéseket a kék-sárgáknak. Az utolsó estendőben az erőviszonyok lényegesen eltolódtak ugyan a Bocskay javára, de még így is nagyon veszélyes maradt a Kispest a Bocskayra nézve, hiszen a tavasszal itthon is győzelmet tudott aratni a kék-sárgáknak.

A mostani találkozás annál érdekesebbnek ígérkezik, mert Kispest ma egyike az első liga legjobban kiegyensúlyozott együtteseinek. Háttérpárja: Szemere—Rozgonyi párját ritkítóan masszív, elsőrendű játéktudású duo, csatársora — balszárnyán a válogatott Serényivel — friss, energikus, gólrátörő s ezt a két csapatrészt munkabíró fedezetsor fogja össze. A kispesti fekete-pirosak kitűnő formáját mutatja az is, hogy jelenleg veretlenül állanak a bajnoki lista igen előkelő második helyén, bizonyos tehát, hogy vasárnap nagyon keményen meg kell dolgozni a kék-sárgáknak, ha mindkét pontot itt-

hon akarják tartani. A Bocskay éppen ezért teljes komolysággal felkészült a mérkőzésre, annál is inkább, mert a csapatot még az a vágy is fűti, hogy a Somogy elleni gyenge játékot szép eredménnyel és kitűnő játékkal expiálja. A Bocskay felállításában változások lesznek, mert a felgyógyult Vágó elfoglalja posztját, balfedezetet Gombkötő játszik és számít a vezetőség Vinczére is, aki ugyan erős rugást kapott Bukarestben, de szereplése azért valószínű. Ha mégsem tudna játszani, akkor Kovács helyettesíti. A csapatok eszerint így állanak ki:

Bocskay: Alberti—Vágó, Janzsó—Palotás, Gyulai, Gombkötő—Markos, Vincze (Kovács), Teleki, Eöry, Hevesi.

Kispest: Sarkadi—Szemere, Rozgonyi—Rátkai, Szenes, Keresztes—Mikes, Szabó III., Nemes, Szepes, Serényi.

A mérkőzés fél 4 órakor kezdődik, Hertzka Pál bíraskodásával. Megelőzőleg, fél 12 órakor a DKASE II.—Cipőgyár, fél 2 órakor pedig a DVSC II.—Textil II. másodosztályu bajnoki mérkőzéseket játszik le.

A jegyelővételtől itélve, nagyszámú közönség fogja felkeresni vasárnap a Diószegi uti pályát, jegyelővétel déli 12 óráig tart a Bocskay új elővételi helyén, a Svetits-bérpalotai dohánytőzsdében.

Klub-bajnoki birkozóversenyt rendez a DMTE

ma délután 4 órai kezdettel a DTE Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokában

Nehéz idők járnak a birkozókra. A súlyos gazdasági helyzet az amatőr-egyesületeket napról-napra nehezebb feladatok elé állítja. Ha párhuzamot vonunk a békebeli és mai Debrecen sportélete között, bizony szomorúan kell megállapítanunk azt a mindinkább fokozódó dekadenciát, mely a hajdani Debrecen eleven, lüktető sportéletét majdnem a nullára szállította alá.

Hoi vannak ma már azok az egész ország sportársadalmát megmozgató birkozóversenye, melyeket egy évtizeden keresztül a Debreceni Munkás Testező Egyesület hívott életre, amikor egy-egy ilyen országos versenyen Észak, Kelet, Dél, Nyugat legjobb birkozó mérték össze erejüket Budapest európai, sőt világhírű versenyzőivel, olyan sportélvezetben részesítve Debrecen közönségét, amelyet Budapesten kívül csak a külföldi nagy világvárosok engedhetnek meg maguknak?

Már maga az az egy tény is, hogy ezeket a versenyeket a D. M. T. E. — csekély anyagi erejére támaszkodva — sok éveken keresztül megrendezte, kitörölhetetlen betűkkel véste bele a nevét Debrecen sportéletébe.

Ma ismét életjelt ad magáról a D. M. T. E., amikor az első hűvösebb napok beköszöntésével hagyományos klub-bajnoki versenyével példát mutat a többi egyesületnek a birkozósport mármár hanyatló életének felélesztésére. Ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel ugyanis birkozóversenyt rendez az egyesület filléres belépőjegyekkel a D. T. E. Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokában, hogy a „D. M. T. E. 1934. évi klub-bajnoka” büszke címéért szőnyegre hívja az egyesület legjobb birkozóit.

Bizonyos, hogy ez a verseny csak öregíteni fogja ennek a sok megpróbáltatáson keresztül ment sportegyesületnek jó hírét, amely — ezer nélkülözésen és küzdelmen át is — rendíthetetlenül szolgálja Debrecen munkás-ifjúsága s ezen keresztül az egyetemes magyar sport érdekét.

A klub-bajnoki versenyen résztvesznek az egyesület összes számottevő versenyzői úgy, hogy rendkívül érdekes és izgalmas küzdelmek fogják egymást felváltani.

A verseny a görög-római szabályok szerint lesz megtartva, de külön bemutatkozó mérkőzés lesz az újabb mindinkább nagyobb tért hódító szabadstílusú birkozásból is.

Vasárnapi

„EGY ÉJSZAKA ANGYALA”, Magda Schneider világfilmje. Megelőzi: „Ördögöröm hőse”, izgalmas cowboydráma Ken Manyard főszerkesztésével. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Ugyancsak ezen a versenyen fog bemutatkozni a D. M. T. E. most megalakult boxoló-szakosztálya is 4 versenyzővel, úgy, hogy a verseny igen mozgalmasnak és változatosnak ígérkezik.

A klub-bajnoki versenyen indulók névsora egyébként a következő:

Légsúly: Szabó József, Szilágyi Sándor, Sipos János, Kovács János, Bákonny István, Lengyel István, Szalai Béla.

Pehelysúly: Gacsárdi Gyula, Vámos Mihály, Dobai Vilmos, Nagy Lajos, Kohn Gyula.

Könnyűsúly: Dóró József, Penyige Gyula, Molnár József, Madár István, Zsupos János, Kiss Zoltán.

Középsúly: Ciráky István, Pirocska József, Prokop László, Csik Béla, Ménes Sándor, Ménes János.

Nagyközsúly: Palotás Mihály, Tamási Imre, Kientzl Alajos, Tiba András, Tóth Lajos.

Szabadstílusú birkozást bemutatják: Hammer—Ménes Box-bemutató 2 pár résztvételével.

A Bocskay szüreti mulatsága. A Bocskay szüreti mulatságára nagyban folynak az előkészületek s bizonyos, hogy ez is, mint a kék-sárgák többi mulatsága, a fesztelen jókedv és a legvidámabb hangulat jegyében folyik majd le. A rendezőség felkéri azokat a leányokat és fiatalembereket, akik a Bocskay szüreti mulatságán csöszleányi, illetve csöszlegényi szerepet óhajtanak vállalni, hogy szíveskedjenek a Rózsabokor-vendéglőben, vagy este 6—8 óra között a Bocskay irodájában, az Arany Bika félemeletén jelentkezni.

Kerületi ifjúsági és szénior staféta-bajnoki és szénior dekalton-bajnoki verseny ma délután 2 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen.

A DTE ifj. csapat tagjai ma délelőtt 9 órára a nagyerdői pályán tartandó mérkőzésen teljes számban kint legyenek. Intéző.

Jelenjenek meg a DEAC-pályán fél 9-kor a DMTE következő játékosai: Kállay, Kónya, Szabó, Németh I., Kiss I., Kovács, Szabó II., Szikszai, Németh II., Kiss II., Bruckner, Gulyás, Tóth;

az állomáson 1 óra 30 perckor a Jókai F. C. Vámspércsre utazó játékosai.

Felhívás! Felkérem a DKASE II. csapat összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a DVSC pályán jelenjenek meg a következők: Kánya, Gerő, Tolnay, Hajdu, Szabó I., Felföldy, Mocsáry, Gaál, Fésüs, Szabó II., Sővári, Szilágyi, Grósz, Herskovits, Intéző.

Felhívás! Felhívom a DTE II. csapat alant felsorolt tagjait, hogy a Derecskei MOVE elleni mérkőzésre tekintettel ma délután 2 órára az állomáson teljes számban pontosan kint legyenek: Váry, Bernát, Nagy D., Erdős, Slamovits, Barna, Grósz II., Friedländer, Neosics, Erdey, Illés, Veres, Benkő, Intéző.

Vásároljon hirdetőinkél.

A városi adóhivatal a halálba vezető útja az ott dolgozó tisztviselőknek, akik a betegséget szívják magukba az egészségtelen helyiségekben

Az adóhivatal szobái több áldozatot szedtek a tisztviselők közül eddig, mint a világháború

Közelesen ötven éve, hogy megszületett a gondolata annak, hogy új városházat kellene építeni Debrecen részére. Azóta ennek a gondolatnak már hosszú, ősz szakála van, a gondolat elaggott és nemsokára valószínűleg aggkori végelgyengülésben ki is fog mulni. A Györgyi-féle tervezéstől eltekintve, legutóbb a milleniumi kiállítás előtti években buzdult fel Debrecen törvényhatósága és tervezgette, hogy felépíti az új városházat, illetve ráépítéssel ujítja meg és bővíti ki a régit. Terv és költségvetés is készült és az írásbeli hagyományok szerint a „Déliab” és „Hortobágy” jellegű pályatervet el is fogadta, illetve díjazta is a városi tanács, illetve a bíráló bizottság és a „városi nagyobb építkezéseket előkészítő bizottság”. A közgyűlés azonban nem fogadta el ezt az elintéztést és dr. Kola János bizottsági tag indítványára, amelyet 79 szavazattal egy ellenében el is fogadtak, kimondta, hogy a *Havranek* és *Adriányi* tervet kell megvalósítani, mert e terv szerint jobb lett volna a lépcsőház, a belső elrendezés, a nagyterem kiképzése és a terv kevés változtatásával a külső is monumentálisabbá lenne tehető. A dolog annyira komoly volt, hogy a régi városház boltbérlei, *Zádor Lajos*, *Tóth Gyula* és a többiek arra való tekintettel, hogy az építés miatt hátrányt szenvednek, azt kérték, hogy az új városházban üzlethelyiségekre a szerződést már most hat évre hosszabbítsák meg a fennálló feltételek mellett. A terv az volt, hogy a kétemeletesre tervezett építést 1897. július 1-én megkezdik. Azóta sok esztendő elmúlt. *Zádor Lajos* átadta az üzletét, az átadott üzlethelyiségben sok kiállítás és egyéb hitelezői kellemetlenkedés folyt le, de, amint az ábra mutatja, a városház ma is úgy áll ott, amint állott a milleniumkor. — Illetve pardon, sokkal csunyábban.

Egyszóval a városi székház bővítéséből — amint ezt a tengeri kigyótt akkor még kiskorában nevezték — nem lett semmi. A városház ott áll becsületos aggságában, rongyosan, kopottan, darabonként omladozva. Piac ucai frontján a valokolat alól kiszabaduló öreg téglák csodálkozva merednek az ucca megváltozott képére. A nyelvet elharapító macskafejűk helyett aszfalt simul az uttestre, a köpködő helyén zöld gyepszőnyeg, nagy dézsákban délszaki növények és nagy-szerű kertészeti csodák, virágok nevetnek az öreg városházra. A csodálatos változásról a hirt a csupaszra került falak tovább adják a többi falaknak és az öreg városháza bizonyára megcsóválná a fejét, ha testét a gondos ősök nem építették volna elpusztíthatatlan gerendákból

és nem építették volna méteres szélességű alapokra. Egy szó, mint száz, a városház tehát nem bővült. Ellenben bővült az a közigazgatás, amelynek otthont ad ez az öreg épület. Még pedig bővült annyira, hogy már nem is tud az egész köz-

Miért nem épült, míg épülhetett volna az új városháza

De hát hogyan is volt az, hogy az annyiszor visszasírt szép, boldog, pénzes békevilágban mégsem építették föl hát az új, Debrecenhez méltó és okvetlenül szükséges új városházat? Hiszen azt látjuk, hogy például épen a kérdéses esztendő megelőző évben 2.334.593 forint 16 krajcár bevételből csak 2.331.940 forint és másfél krajcárt költöttek (ezt a félkrajcárt is a jó ég tudja, mire költötték) s így még 2653 forint 14 és fél krajcár maradvánnyal zárták a számadást. A következő évre pedig 58.118 forint 59 krajcár hiányt irányoztak elő, ezt is valami 50.000 forintos rendkívüli kiadás miatt. De városi pótdótt mégsem kellett kivetni most sem, mert ez a deficit a leelőadó künnlevőségeiből fedezetet nyert. Hiába no, városházra mégsem telt. Felesleges cifrázkodás lett volna az öregek szerint az új, nagyobb városháza. Még egyszer később lehetett volna 370.000 korona költséggel bővíteni a városházat, valahol az egyik hivatalban ott is van az akvarelbe örökített külső képe az elgondolt városházának, de ebből sem lett semmi. Jötték közbe nemszeretem idők is, de még ezekben is fel lehetett volna építeni a városházat. — Erre azonban nem akadt olyan zseniális vállalkozó, mint a rendőrségi palota telkeinek értékesítésére s a palota felépítésének lehetővé tételére akadt. — A rendőrségi palota tehát felépült, a városház nem. És most... Nincs a városnak sem városháza, sem rendőrségi palotája. Pedig ha rendőrségi palota helyett városházat építenek, ma lenne rendőrségi palota is, mert hiszen az államosítások az állam építettett volna a várossal illet és azért bért fizetne és lenne városház is. Jött a világháború. — Jöttek a világháború utáni idők. Bár nem lehet tudni, vajjon a nagy konjunktúra idején nem lehetett volna-e a városházat megcsinálni.

Azonban rekriminálni nem érdemes, abból nem is lesz meg a városháza, amint hogy nehezen képzelhető el, honnan venné a fedezetet a mai városvezetőség a nagy-szerű elgondolása Györgyi-féle tervezet megvalósítására. Csak mindez eszébe jut az embernek, amikor látja, hogy legalább azt a szegényteljes rongyosságot akarják kívülről

igazgatásnak hajlékot adni és a hivataloknak szerteszórtnan kell meghuzódnia imitt-amott. Ez a közigazgatás, hála közigazgatásban bölcs kormányainknak, régen túlnőtt, túlbővült nemcsak az egy, de a két és három emeleten is.

eltüntetni, amely nagy idegen sürgős-forgásban igazán nem méltó a Stadiónt építő, Nagyerdőt, az utcákat gyönyörűvé varázsoló, virá-

Takarékoskodás a tisztviselők életére

Szép dolog, hasznos is az a takarékoskodás. A gazda jól teszi, ha takarékoskodik, de a magáéból. — Már pedig városház bővítésnél pontosan arról van szó, hogy a gazda nem a magáéból takarékoskodott, hanem a másokéból, a tisztviselőkből és pedig a tisztviselőknek nem is a jövedelméből, nem a fizetéséből, hanem az életéből, jobban mondva az életére! Mert a városház bővítés nem a cifra külsőért, nem lépcsőházért, az új díszteremért érdekel bennünket, hanem a hivatalnokok egészsége miatt, az élete miatt. Sok mindentől lehetne beszélni, de e pillanatban, e szűk keretek között maradjunk csak egy szűkebb körben és e kör a városi adóhivatal. Nem a külsejéről szólnunk, hanem a belsejéről. Mert lehetne az kívül még piszkosabb, lehetne még rongyosabb, ha belül emberi lenne. Alacsony, tulzufolt szobákban, nem: lyukakban 130 ember szenved, 130 ember jár be naponként azzal a tudattal, hogy a halálba megy, a betegségbe. Oh, mind hősi medáliát érdemelne a mellé a vékony kenyérszelet mellé, amit kap. Igen, hősi medáliát, de ingyen kórházi ágyat és ingyen sirhelyet is. Büzös, piszkos falak, poros, kikopott padló, vastag, öreg falakon apró lyuk ablakok, egyik oldalon a Dégenfeld tér piszkainak, piaci ki-özölgésének nehéz illata, a Sas- és Városház ucca felől szűk sikátor, a Kossuth ucca felől idegölő lárma és sehol egy kis levegő. Ez a tanjája reggeltől estig 130 embernek, aki megfeszített erővel majdnem éhbérért dolgozik a gazdájának, a nemes városnak, a polgárságnak, amelyet a tekintetes törvényhatósági bizottság képvisel Isten és ember előtt. Igen, Isten előtt is, akinek színe előtt még egészen fiatalon, vagy férfikora delén kellett megjelenni *Boruss Bélától Várady Károlyig* annyi derék embernek, férfiuinak és nőnek. Egész sor már az áldozat. Tizennyolc évvel ezelőtt dugták be ebbe a halálvárba az adó-

Kész bundák
és mindenféle gallér és szőrmeárúk
LEGOLCSÓBBAN
ALTMANN szűcsmesternél
MIKLÓS U. 2. • Javításokat elfogad.

gos, strandos, krematóriumos Debrecenhez. Ami hiba van, az nem ez a generációé. A mai vezetőségnek, ha kell, nem magáért, hanem elődeiért kell pirulnia. Egyébként is a mai vezetőség, ha szeretne is új városházat, a nehéz gazdasági helyzetben még külön nehéz helyzet előtt állana egy ilyen terv felvetésével. Attól kellene félnie, hogy azt vetik szemére: a maga otthonát, kényelmét akarja szolgálni, cifrázkodni akar, amikor mindenki rongyos, ahelyett, hogy összehuzná magát. Van is benne valami. A vezetőség jól teszi, ha hallgat. Nekl minden lépten-nyomon a fülébe rágják, hogy takarékoskodni kell, éreztetik a saját bőrén a takarékoskodást, amikor szinte hónapról hónapra nyirbálják meg a fizetését, a jövedelmét. De hiszen a tisztviselő csak sáfár, a gazda a törvényhatóság. És itt érkeztünk el ahoz, amiről beszélni akarunk.

hivatal szerencsétlen embereit és nem telt el annyi esztendő azóta, ahány halottja van ennek a hivatalnak, ezeknek a hivatalszobáknak. A négyéves világháború nem követelt a tisztviselőktől annyi emberáldozatot, mint ezek a hivatalszobák, az összes ellenségek együttesen nem ölték meg annyit közülük, mint a hivatal. Egy-egy kerületben 11 ember szorong, dolgozik, a fogyasztási adóhivatalnál két lyukban egymás könyökét lökdösve 25—30 ember, olyan szobákban, amelyeknél különben jobbaknál istállóknak építenek és amilyeneket *Darányi Ignác* minisztersége óta a gazdasági cselédeknek nem szabad építeni. És ezekben a helyiségekben, amelyek a tisztviselőknél kívül áporodott évtizedes adófőkönnyekkel és papirhegyekkel is tömve vannak, naponként — hála adótörvényeinknek és rendeleteinknek — kétszáz adózó fordul meg, álldogál, beszél, pipál, lélezkedik, de ha árverési napok vannak (és mikor nincsenek?), háromszáz ember is. És eddig még, ha nem is volt nyár, de mégis meleg volt, a szerencsétlen halálra ítélték kinyithatták az ablakokat. De most itt a hideg. Ujjaik megdermednek nyitott ablakok mellett. Tehát teljesen zárt szobában szívják magukba a förtelmes levegőt, ha ugyan annak lehet nevezni azt az oxigénmentes, gáznemű sűrű valamit, amit tüdejükre kell szívniok.

Az adóhivatal után a köztemető

Tekintetes törvényhatósági bizottsági tag urak, ez így van, ez nem tulzás. Nagyon felhigított színi tintába mártott tollal rajzoltuk ki a képét, mert az a valóságban sokkal feketébb. Olyan sötét, hogy utána a köztemető ravatalozója valóságos kivilágított kirakat. Ravatalozó! Igen, ez a hivatal, az adóhivatal ma előszobája a köztemető

ravatalozójának. Gondoljon erre a tekintetes törvényhatósági bizottság. És gondoljon arra, hogy egyetlen emberélet drágább, mint az összes megtakarított fillérek, amelyek miatt itt embereknek kell elpusztulni. A törvényhatósági bizottság ne gondolja hogy amiért a szerencsétlenek a darab kenyérért hallgatnak, nincs baj, minden rendben van. Amíg ez a helyzet fennáll, ne üljön a tágas közgyűlési teremben egyetlen bizottsági tag sem

nyugodtan, mert az adóhivatal szerencsétlenjei a gögös cézárt fogja joggal látni bennük, aki lefordított ujjal, hidegen int: *Recipe ferrum!* És ne várja, hogy amikor egy-egy embert, aki a csábító kenyérért az adóhivatal halálszobájába mer pályázni, oda megválasztanak vagy kineveznek, így köszönjön: *Üdvözlégy Caesar, a halálba menők köszöntenek!*

Posch Dezső.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Lányoknak pedig tilos...

Az itt következő rövid, tipikusan debreceni, jobban mondva Piac uccai történetet, szóról-szóra, úgy írom le ahogy hallottam. Nem is annyira azért, hogy fejszólva méltóztassék megbotrátkozni, vagy sóhajtozva megállapítani, milyen kibírhatatlan a vidéki város szűk látóköre, a komikus, kicsinyes, rosszakaratu, vájkálással az egymás életében.

Margójegetnek szántam azon kevesek számára, akik igazi nemtörődomséggel és kesernyős fölénytel huznak vonalat a négy fal köré, amelyben élnek és próbálják magukat kiszakítani abból a sekélyes búvkörből, amit vidéken a barátkozás, egészen vagy kicsiben (néhány előkelő és tiszta kivétellel) az úgynevezett társadalmi élet jelent.

Rövid adatnak és igazolásnak szán-

tam azon kevesek számára, akik tudatos érzékenységgel vigyáznak arra, hogy kit is engednek magukhoz közel és hogy rusztikusan fejezzem ki magam, füttyölnek arra a suttyó, fejét összedugó, szemedbe jóságosan mosolygó, hátad mögött csunyan gyanusító baráti véleményre, ami végigzeng rólad legjobb ismerőseid, elválaszthatatlan barátnőd szájából, délelőtt a korzón, délután a bridge és teás asztalok körül és este mozi után abban a két étteremben, ahol a polgári szegénység még megengedhet magának szerény menüt és egy felpohár savanykás bort.

Tegnap este egy társaságban voltam, ahová régi szokás szerint mindenki

csak azért érkezett, mert „illik” jelen lenni.

A doktor ur kénytelen volt, hiszen legjobb páciense meghívását nem utasíthatta vissza. A nagykereskedő, mert így felesége társadalmi ambíciója a legközelebbi kapaszkodásig talán valamennyire kielégül. A bankigazgató vérnyomása abban a pillanatban szökött fel százhuszra, amikor felesége kabátját lesegítette és egy eddig ismeretlen, vakító új toilettet látott öngyásága karcu alakjára feszülni. Ő már régen tudta, amit az asszony nem és nem akart tudni, hogy sem az új toilettet, sem az összes társadalmi csarngókat nem bírja az erszénye. A gyógyszerésznő lihegve érkezett, férjét megelőzve, mert jelen akart lenni amikor a híres szerelmi háromszög sápadt nőtagja, mint szerény ibolya, bevonul mit sem sejtő férje karjában.

A meghívottak jelen voltak, senki sem mutatta, milyen halálosan unatkozók és milyen szörnyű teher ez a minden intellektuális kapocs és igazi barátság nélküli társaságod. Mindenki csak evett vigasztalásul és csak enyhén mondott kedves rosszakat azokra, akik nem voltak jelen. A háziasszony kártyaasztalhoz invitálását, mint megváltást üdvözölték.

Egy okos, kitűnő lánnyal, a vendéglátók rokonával, akinek a tiszteletére elutazása előtt bucsuzásul gyűlt össze az esti társaság, leültem egy sarokba cigarettázni.

Előttünk, az ablak alatt, mint egy sötét csik a Piac ucca, a szélben vibráló fényével.

— Holnap utazom vissza az utolsó egyetemi évenre — mondta a lány. — Örülök, hogy még találkoztunk, így

tőlem hallod autentikusan a legújabb Piac uccai históriát.

Legyintett a kezével. Talán nem is érdemes elmesélni. Tehetetlenek vagyunk, szélmalomharc, ha küzdeni próbálunk ellenük.

Kiváncsian figyeltem.

— A szemeszterem végén vakációzni jöttem haza. A régi kompánia, lányok, akikkel még együtt érettségiztem, a régi fiúk, akik közül már csak kevés lóg az apja pénzét költve, majdnem mind valahol megállapodott, újra együvé kerül. Eleinte minden kitűnően ment. Együtt jöttünk-mentünk, kirándultunk. Csak éppen nem éreztük jól magunkat együtt. Valahol végtelen hiba csuszott a régi együttesbe. A fiúk még mindig ott tartottak, hogy este átzüllötten ültek le a kávéházban a francia vicclappal a kezükben és csak hajnal felé mentek haza. És még mindig a legfőbb témájuk a doktorné házasságtörése volt és egy régi, elavult Bettauer-regény tartalma. A beszélgetéseinkből, vitáinkból, problémáinkból a fiúk valahogy mindig kimaradtak. A gondolatfűzést nem vitték tovább, a vitákba nem dobtak új paraszat. Az igazság az, hogy nem volt értelme a további barátkozásnak. Utuk őket. Tul voltunk rajtuk. Elavultak.

— Ez talán mégis csak tulszás — vetettem közbe.

— Lehet — válaszolta —, de mi nyaralni jöttünk haza, jól akartuk érezni magunkat és az intellektuális kényelmünkről sem voltunk hajlandók lemondani. És bevallom őszintén, mi télen amugy sem vagyunk itthon, így arra sem volt szükségünk, hogy elnyeljük a fiúk hülyeségeit, azért hogy

Ws Rohmer

A HALÁLMANDARIN

Véqsey Leó fordítása

LI. FEJEZET.

Fu-Manchu elfogatása.

Később megtudtuk, hogy szegény Weymouth elvadult életerélt a falu és a domb közötti birtok sűrű cserjésében rejtőzködve. A szó szoros értelmében visszatért a primitív ősember életmódjához és minden élme erdei állatok eledeléből állott, bár a lopástól sem riadt vissza, mint később kiderült.

Ravaszu rejtőzködött; de voltak, akik a sötétség leszálltával látták és természetesen elmenekültek előle. Ezek sohasem tudták meg, hogy rémületük tárgya Weymouth felügyelő volt. Mi sem tudtuk meg soha, hogyan menekült ki a halálból, hogyan jutott át Londonon észrevétlenül; de az, hogy minden hajnalban fél három óraker bekopogtatott a saját ajtaján, az eszmélet e felderengése, egy megrögzött szokás misztikus ösztönzésére: olyan szimptomta volt, amit minden orvos megérthet.

Térjünk vissza most ahhoz az éj-

szakához, amikor Smith megoldotta a kopogás rejtélyét.

A falu végén ránk várakozó kocsin, elhagyott uccákon keresztül elrobogtunk New Inn Court-ig. En, aki követtem Nayland Smithet sikereiben és tévedéseiben egyaránt, tudtam, hogy ma éjszaka felülmulta önmagát; igazolta azt a hitet és bizalmat, amit a legmagasabb hatóságok vetettek belé.

Egy hivatalnok bevezetett minket egy rendetlen szobába. Mindenféle régi, letűnt korok festői és szerteszét heverő lombok között, magas Buddha szobor előtt, nagy, faragott karosszékben, megbilincselte kezekkel ült egy ember. Patriarkális fehér haja és hosszú szakála volt; magatartása méltóságteljes. De arkifejezését teljesen elrejtették a sötét szemüvegek, amiket viselt.

Két detektív őrizte a foglyot.

— Letartóztattuk professzor Jonner Mondet, amint hazajött, — jelentette az az ember, aki ajtó: nyitott nekünk. — Nem ellenkezett. Remélem, nincs tévedésről szó.

— Remélem, nem, — felelte Smith. Áthaladt a szobán. Lázalom emésztette, jól láttam. Vadul, durván tépte le a megbilincselte emberről a szakállt, a fehér parókat... és lehajította a sötét szemüveget.

Domboru magas homlok világított ránk és gonosz zöld szemek, amelyek felejthetetlen tekintettel szegeződtek Smithre.

Dr. Fu-Manchu volt! Percekig feszült csend borult ránk... olyan csend, ami szinte lüktetni látszott. Ekkor Smith végre megszólalt:

— Mit tett professzor Monde-vel?

Dr. Fu-Manchu különös mosolyával, amit olyan jól ismertem, megmutatta csuf sárga fogait. Mint megbilincselte fogoly is olyan nyugodtan ült, akár egy tekintélyes bíró az ítélőszéken. Kénytelen vagyok elismerni, hogy Fu-Manchu egyáltalán nem ismerte a félelmet!

— Nagyfontosságú ügyek miatt kissé visszatartották Kinában, — felelt nyugodtan. — Itt pedig nagyon jó szolgálatokat tett nekem ismert személyisége, különböző szokásaival.

Láttam, hogy Smith nem tudta, mit cselekedjen; állt, dörzsölte a fülét és a közönyös kínárról a csodálkozó de'ek'ivekre nézett.

— Mit tegyünk, sir? — kérdezte az egyik.

— Hagyjanak kissé magunkra dr. Petrie-vel és a fogollyal, amíg be nem hívom újra magukat.

Mind a hárman visszavonultak. Most sejtettem mi következik:

— Visszaadhatja Weymouth egészségét? — kérdezte minden bevezetés nélkül Smith. — Én nem men'he'em meg magát az akasztófától, — öklei görcsösen összeszorulva

— és nem is menteném meg, még ha megtehetném is; de...

Fu-Manchu részegedte izzó tekintetét.

— Ne beszéljen, Mr. Smith, — szakította félbe, — ön félrefértett engem. Nem vitatkozom önnel, de amit én meggyőződésből teszek és amit szükségből cselekszem, azok távol állnak egymástól. Nagyon távol. A bátor Weymouth felügyelőt mérgezett tüvel megsebeztem önvédelemből, de éppen úgy sajnálom őt ezért, mint önök. Tisztelem az ilyen embereket. És igen, megvan az ellenszerem.

— Mondja meg, mi az? — szólt Smith.

Fu-Manchu morolygott.

— Hasztalan mondanám meg, — felelte. — Egyedül én tudom elkészíteni. A titkaim velem fognak meghalni. Egészséges emberré teszem Weymouthot, de senki más nem lehet a házbán, csak ő meg én.

— És a rendőrség a ház körül, — szakította félbe komoran Smith.

— Ahogy önnek tetszik, — válaszolt Fu-Manchu. — Intézkedjék így. Abban a fekete dobozban, ott az asztalon, vannak az én gyógyszereim. Intézkedjenek, hogy meglátogathassam ott és akkor, amikor önök akarják...

— Egyáltalában nem bizom magában. Megint valami gaszágon törí a fejét, — felelte Smith.

Dr. Fu-Manchu lassan felemelkedett. Megbilincselte kezével is oly méltóságteljes volt. Tragikus mozdulattal a magasba emelte kezét és átható tekintettel meredt Nayland Smithre.

— Kina istene hallja a szavamat, — szólt mély torokhangján. — Esküszöm...

(Folytatjuk.)

télen biztosítva legyen az állandó lo-
vagunk és a biztos táncpartner. Kezd-
tünk elmaradozni tőlük, kezdtek lelő-
gatni őket magunkról.

Valamit mondani akartam, nem en-
gedte.

— Ne mond azt, hogy nagyképesség
volt ez, csupán kényelem, meg kell
éltened! Kicsiben amolyan női klub,
amerikai mintára, ahol a téma művelt,
előkelő és a partnerek egynívójúak.
Tagdíj persze nem volt, legfel-
jebb ha elosztottuk a strandon az
uzsonnákat. De ezentul nyugodtan
rágódhattunk a régi témáinkon és
mint bölcs két harisnyához illik, köz-
gazdasági és politikai előadásokat tar-
tottunk egymásnak a napsütésben a
trambulin tetején, a strandon. És mit
gondolok, mi lett a vége?

— Azt, hogy amíg az ember iskolába
jár, életfektete az önképzőkör! Csa-
csik voltatok és nagyképek és azt
hittétek, hogy ti most valami nagyszor-
rú és egészen újat csináltok.

A lány nagy, csillogó szemével rám
nézett. Egészen furcsa dolog sült ki az
ártatlan klubjátékból. Elkezdtek ró-
lunk suttogni, hogy abnormális hajla-
maink vannak. Beteges eltévelyedés-
ben szenvedünk.

— Lehetetlen! — vágtam közbe.

— Így történt. Az anyám kétségbe
volt esve, férjhez adó lány vagyok,
ne felejtés! Ezentul egy csomó lehe-
tetlen alakkal kellett állandóan meg-
jelennem, táncolni, autózni és tenni-
szezni. A jó hírem a legkomolyabban
veszélyben volt. A hárcm barátom-
nak ugyan úgy.

Elképedten hallgattam.

— A pletykával és a mögötte meg-
huzódókkal kikezdeni lehetetlen —
folytatta. — Forradalmár vagy örült,
aki a társadalmi ár ellen uszni mer.
A normális középember ebben a harc-
ban biztosan elbukik! Szégyellem, de
mind a négyen behódoltunk, ha nem is
a pletykának, de az anyánk kétségbe-
esésének és azontul, mint ahogy mon-
tam, engedelmesen cipeltük magunkkal
az obligát fiupartnert és tárgyaltuk az
örök témát, a doktorné új boáját és
a Micuka új viszonyát.

Elhallgatott, csendesen szivta a ci-
garettáját, az ablak felé fordult. Lent
a Piac uccán már minden fény el-
aludt...

Asszonyok rovat postaja

A rovatvezető olvasóink bármilyen
kérdésére: akár divat, háztartás, gyer-
meknevelés vagy privát kérdésekre
szívesen és készséggel válaszol. Leve-
leket tessék jelgelével ellátni és vagy
a szerkesztőségbe, vagy a rovatvezető
lakására címezni.

Kedvelő
ezt az ujsagot?
Barátja Ön ennek
a lapnak ?

Ha igen, kérjük ajánlja bará-
tainak is lapunkat, akik még
nem tartoznak táborunkba.

Tiszántúli Közgazdaság

*Legmondjuk
őszintén, hogy*

nem váltak be azok a reményeink, ame-
lyeket a nagy termés folytán az őszi
gazdasági fellendüléshez fűztünk. Nem
reméltünk nagy konjunkturát, de azt
hittük, hogy a nagy termés folytán
lesz valami pénze a gazdának és vásár-
lásaival ömleszt egy kis vért a tiszán-
túli közgazdasági élet petyhüdt és erőtl-
en testébe. Ez a reménység nem vált
be. A terményárak alacsonyossága miatt
a gazda nincs jobb helyzetben, mint az
inséges termések idején, de a nagy ter-
més mégis okot szolgáltatott arra, hogy

minden hitelezője megrohanja. Már
arról is hallottunk, hogy titokban,
szinte önmagától lopva adogat el ter-
ményt a gazda, hogy elemi szükség-
leti cikkeket vásárolhasson. De ebből
a néhány garastól nem él meg itt sem
a kereskedő, sem az iparos. A mostani
ősznek van azért egy nagy tanulsága:
ismét megmutatta, a husunkon és bő-
rünkön, hogy a magyar iparos és ke-
reskedő csak úgy él meg, ha a gazda
termelése haszonnal jár s ez a haszon
a gazdáé lesz, nem a buzaspekulációé.
És mert ez így van, a kereskedő és az
iparos sorsát csak az biztosíthatja, aki
az agrárválságnak a gazdára néve elő-
nyös megoldásán fáradozik. Mert a
gazdaválság megoldása a kereskedő és
iparosválság megoldása is.

Az agrárértékesítés mai helyzete a Tiszántúlon

A hátralékos és folyó évi adó és ka- matteher felemészti a Tiszántul egész termését

Irta és a tiszántúli termésértékesítési értekezleten előadta: **vitéz Czeglédy Béla** mezőgazdasági kamarai igazgató.

Az idei, aprómagvakban mennyiségileg
és minőségileg egyaránt elsőrendű ter-
més joggal kelthetett reményt arra nézve,
hogy a gazdasági helyzet általános javu-
lása fog bekövetkezni hazánkban és hogy

elsősorban is a magyar agrárválság eny-
hülése áll majd be a gazdaközönség szé-
les rétegei fizető és vásárlóképeségének
a jó termés által determinált, relatív meg-
növekedése következtében.

Csalódott reményeiben az elemi csapásokkal sujtott Tiszántul, amely egymaga viseli a cseh vámháboru következményeit

Azok a világgazdasági törekvések, ame-
lyek az agrárnyerstermékek termelői ár-
nak a termelési költséget meghaladó, te-
hát polgári hasznot is biztosító árszintre
emelése által kívántak a válságos helyze-
ten segíteni s amely törekvéseknek egyes
agrár-külföldi államokban kézzelfogható meg-
valósulásáról is tudomást szerzett a ma-
gyar gazdaközönség — joggal kelthették
fel a gazdák reményét arra nézve, hogy
az idei, minőségileg is egészen kiváló
termésefolyásunk értékesítése legalább is
a júniusi átlagos árszintre és minden
nagyobb nehézség nélkül eszközölhető
lesz annál is inkább, mivel a belföldi kész-
letek kimerüléséről és buzában a látható
készleteknek világszerte jelentős mértékű
megcsappanásáról hallott és olvasott a
magyar gazda akkoriban és arról, hogy
a tengerentúli exportállamok idei termése
is jóval alatta fog maradni az előző évek
átalának.

Reményeinkben csalódnunk mindig ke-
serves, de különösen keserves volt ez ne-
künn mostan, ahol és amikor a Tiszán-
túlon sorozatos elemi csapások folytán
már évek sora óta nem volt rendes szem-
termésünk és ahol a cseh vámháboru kö-
vetkezményeit értékesítési nehézségeink

fokozódásában ugyszólván egyedül mi
érezzük, s ahol szerencsétlen földrajzi
fekvésünk folytán állatértékesítésünk is
sokkal nehezebb, mint más: szerencsés-
sebb országrészek gazdáé.

Az a katasztrófális mértékű áruházas,
amely aratás óta bekövetkezett és ami-
hez járult még a szinte eladhatatlanná
vált rozsnek és burgonyának a tragédiája
is, — egyik hétről a másikra minden re-
ményünköt megfosztott bennünket és a
Tiszántul gazdáinak jobb jövőjébe vetett
hitünket is alapjában kezdi megingatni.
Mert bekövetkezett az, amit elképzelhe-
tetlennek tartottunk, hogy az idei jó ter-
més dacára is az egyes gazdaságok ma
éppen olyan nehéz helyzetben vannak,
mint tavaly: az elemikáros évben s hogy
különösen a homoki gazdaságok mérlege
ma rosszabb is a tavalyinál.

**125 millió pengő
94.115 birtokos gazda
egész évi bruttó
jövedelme**

Hogy mit eredményezett ez a katasz-
trófális áruházas, annak illusztrálására

legyen szabad rámutatnom arra, hogy a
kamara kerületéhez tartozó hét törvény-
hatóságnak területén az öt főtermény
idei összes bruttó-terméshozamának össz-
értéke csak kb. 100 millió pengőt tesz
ki a mai helyi árak mellett s hogy a Ti-
szántulról a főterményekből várhatóan
forgalomba kerülő:

kb. 4.35 millió mázsa búzának

„ 0.60 „ „ rozsnak

„ 1.16 „ „ árpának

„ 0.20 „ „ zabnak és

„ 3.60 „ „ szemestengerinek

az együttes értéke 55,865.000 pengőt tesz
ki, amihez a fentiekben jelzett buza és
rozs mennyiségek után a boletta által je-
lentette kb. 14,860.000 pengőt hozzáadva,
a tiszántúli országrész gazdáinak az öt
főtermény által jelentett idei bruttó pénz-
bevétele kb. 70 millió pengőre becsülhet-
jük, ami a főterményekkel bevetett terü-
let 1 kat. holdjánál kb. 34 pengős átlag-
os bruttó pénz és bolettagélybevétele
jelent. A gyök és gumós növényekkel,
szálas takarmányfélékkel és ipari növé-
nyekkel bevetett kb. 550,000 kat. holdnyi
terület minden holdjánál 100 pengős brut-
tó pénzbevétele tételezve fel, a Tiszántul
94,115 birtokos gazdájának összes bruttó
pénzbevétele az idén kb. 125 millió pen-
gőre tehetjük, vagyis végeredményben a
bevetett szántó terület minden kat. hold-
jára a Tiszántulon az idén kb. 46 pengő
átlagos bruttó pénzbevétele jut.

Holdanként 46 pengő bevétele — 45 pengő adó- és kamatteher

Ha viszont a gazdák pénzkidadásának
oldalát nézzük meg, akkor megállapíthat-
juk azt, hogy a Tiszántul földjét és föld-
birtokosait folyó évi közterhek (állami,
helyhatósági, egyházi adók, visszabályo-
zási társulati járulékok, közmunkaváltás
stb.) fejében kb. 23.8 millió pengő terhelé-
s, a hátralékosgazdákterhek összegét az ille-
teltartozásokkal együtt legoptimisztiku-
sabbban csak ugyanezen összegben fenn-
állónak feltételezve és tudva azt, hogy a
Tiszántulon fennálló 408 millió pengő
gazdaadósságnak 1 évi (idei) kamatterhe
26.3 millió pengőt tesz ki, a jelenleg
fennálló kamat s annuitás hátraléka pedig
kb. 10,910,000 pengőt, akkor tisztán lát-
hatjuk azonnal, hogy csak a fo lyó és hát-
rálékos adó és kamatteher együttes össze-
ge kb. 85 millió pengőt, tehát a bevetett
terület minden kat. holdjánál több, mint
31 pengőt, az elterhelt terület minden kat.
holdjánál pedig átlagosan 46 pengőt je-
lent, vagyis egymagában véne maradék
nélkül felemészti a holdankénti bruttó
pénzbevétele teljes összegét.

Hol marad a gazda meg- éltetése és az üzem- fenntartás?

A termelés folytatásához szükséges
üzemanyagoknak beszerezhetőésére, mun-
kabérekre, a gazdálkodó családok meg-
éltetésére, a nélkülözhetetlen iparcikkek-
nek megvásárolhatására (ruházati cikkek-
re, cukorra, sóra, petroleumra stb.), vala-
mint a gazdasági épületek, gépek és esz-
közök pótlására, javítására tehát csak
akkor jut az idén a Tiszántulon a mai
agrárárak mellett, ha azt vagy az állam-
tól, vagy a hitelezőtől vonja el a gazda,
illetve, ha azokkal szemben pontos telje-
sítésre köteleztetik, úgy előre megállá-
píthatóan meg kell, hogy akadjon ter-
melői munkájában, a mezőgazdasági ter-
melés zavartalan menete fog ez esetben

sulyosan szenvedni, amitől pedig nemzetgazdaságunknak származik majd felbecsülhetetlen károsodása.

Sulyos aggodalmakkal eltelve, felelősségünk és kötelezettségünk tudatában éppen azért kértük ide mára nem csak a kamarának igen tisztelt tagjait, hanem az ország gazdasági életének kimagasló egyéniségeit és a testvér és rokonintézmények reprezentánsait is, hogy legyenek nekünk segítségünkre a Tiszántulnak ebből a szörnyű gazdaságragadályából egy újra emberséges élethez vezető kiutak megtalálásában.

Az agrároló!

Ezt az utat mai tárgyalásainkon a Tiszántul agrártermékei jobb értékesítésének elősegítésével kívánjuk egyengetni, hogy összefogásunknak eredményei legalább enyhítsék, elviselhetőbbé tegyék az agrárolónak szörnyű bevágását, amelynek illusztrálására csak azt legyen szabad felemlítenem, hogy a 30 pengős buzársk idején volt 1928. évi árszámítást 100-nak véve, a rudvasnak nagykereskedelmi árszámítást az idén áprilisban 101.6, horganyozott lemeznek detailkereskedelmi árszámítást pedig 124.7 volt akkor, amikor közben a buza 30 pengős és a rozs 26 pengős ára az 1928. évben még elképzelhetetlen alacsony mélypontra süllyedt le.

A mai nehéz idők megmutatták a he-

Mindössze 40 vagon buzaexport jutott a tiszántuli gazdák értékesítő egyesületnek az egész nagy svájci és német exportból

Most már csak az osztrák piacon van a tiszántuli gazdának esélye, de ott csak hosszú idő múlva helyezkedhetik el a magyar buza.

A múlt hét elején ülésezett Debrecenben a tiszántuli termésértékesítő értekezlet, amelyet a gazdakamara elnöke, báró Vay László főispán hívott egybe. Az értekezlet egyik legfontosabb tárgya az volt, hogy a Tiszántul egyenlő jogot és elbánást kér maga számára az exportkontingensek szétosztásánál s különösen sürgeti az egyenlő elbánást a Debrecenben megalakult Tiszántuli Gazdák Értékesítő Egyesülete számára. A küldöttség, amelynek ezt a határozatot a miniszterelnökkel tudatnia kellett volna, még nem indult el s így ha egyszer tényleg eljut Budapestre, már újabb sérelemről panaszkodhatik.

Amint ismeretes, a Tiszántuli Gazdák Értékesítő Egyesülete, amelyet Fáy László és Pál dr. szervezett és vezet, 400 vagon buza kivételére kapott ígéretet. Ez az ígéret azonban a valóságban 30 vagonra olvadt le s tegnap, amikor a svájci és német export utolsó részleteit osztották szét, a dereceni értékesítő egyesület mindössze 10 és fél vagonra kapott kivitel engedélyt, 40 és fél vagon lett tehát a négyszáz vagonos exportból, ami annál sajnálatosabb, mert a debreceni gazdák már ki is szállították Svájcba 10 vagon búzát s ezzel ugy minőségileg, mint az időpont betartása tekintetében elismerést

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak ha lapunkban

hirdetnek!

lyes utat a gazdáknak, amelyre lépniük kell, ha életben maradni akarnak. Spontán fakadt a gazdák lelkében a gondolata annak, hogy értékesítési egyesülésekbe, szövetkezetbe kell tömörülniök, ha jobb termelők árakat akarnak elérni. Elgondolásvukat a tett is követte. Ma már meg vannak értékesítési egyesüléseik, de sajnos, ezek nem mindig és mindenhol részesülnek olyan támogatásban, mint azt a magán önjerejéből segíteni akaró gazdaságszadalm egy agrárszázadban elvárhatná.

Ezzel kapcsolatosan kell szövegeznem azt is, hogy a svájci buzakontingensből az Országos Mezőgazdasági Kamara útján a gazdák részére megígért 1000 vagonos kontingens sem kaptuk meg s hogy ez a körülmény akkor, amikor a svájci átlagosan 13 frankos eladási ár pl. helyt Debrecen 8 p 14 filléres gazdát jelent, méltán kelt a gazdaságszadalm körében kínos visszatetszést.

Meggyőződésem, hogy nem végeztünk hiába való munkát akkor, amikor a mai értekezleten módot kívánunk adni az arra illetékeseknek, hogy a Tiszántul agrárértékesítésével kapcsolatos elgondolásaikról, terveikről bennünket tájékoztassanak s meghallgatva a mi kívánalmainkat, óhajainkat is, a kamara útján, a kamara által képviselt gazdaságszadalmmal összefogva, igyekeznek majd ezen szerencsétlen ország rész valóban önhibájukon kívül bajba jutott gazdáinak a megmentésére.

évi október hó 11-én, szerdán délelőtt 9 órakor.

3. A Látóképi csárdánál folyó évi október hó 12-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor.

Felhívom mindazokat, akiknek tulajdonában vagy birtokában köztenyészésre számt, vagy köztenyészésre nem számt menek és egy éven felüli méncsikók vannak, hogy menjeiket a fent kitűzött s lakóhelyükhöz legközelebb eső vizsgálati helyre és a megjelölt időre — a ménvizsgáló bizottság által történő megvizsgálás céljából — annál is inkább vezessék elő, mert aki ennek a felhívásnak nem tesz

elégét: a 84.100—1928. IV. B. P. M. számú rendelet 3. §-ának 1. pontjában előírt rendkívüli vizsgálattal felmerülő összes költségeket viselni tartozik, azonkívül pedig az 1927. XXV. t.-c. 6. §-a szerint — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és a hivatkozott §. c. pontja alapján 600 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntethető.

Debrecen, 1933 szeptember 19.

Debrecen sz. kir. város
elsőfoku közigazgatási hatósága:
Dr. Vass Károly
tb. főjegyző.

Kereskedelem

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara a tiszántuli tűzifakorridor megszüntetéséig is 2-3 ezer vagon magyar fa behozatalának engedélyezését kérte

Ismeretes, hogy a kormány Romániával árucserégyezményt kötött, amelyben kötelezettséget vállalt arra, hogy 20.000 vagon fát átvessz. Ennek biztosítása érdekében a Tisza folyótól keletre, továbbá a Szolnok-Nyírábránytól délre lévő területet zárt területnek nyilvánította, ahová a magyar és román tűzifa 1-1 arányban szállítható, kivéve Debrecen városát, ahová egy román vagon ellenében 2 vagon magyar fa szállítható. Ellenőrzésül elrendelte azt, hogy erre a területre magyar fa csak szállítási igazolvánnyal szállítható.

Ez a rendszer azonban, ahogyan azt a földművelésügyi miniszter szeptember hó 13-án a nála járt küldöttség előtt elismerte, megbukott. A tapasztalat azt mutatja, hogy a tűzifaellátás a rayonizozott területen belül igen nehézkesen történik. Ezért a kereskedelmi és iparkamara a közeledő tére tekintettel, a tűzifa hiány elkerülése érdekében, előterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez és kérte, hogy addig is, amíg a korridor megszüntethető lesz, a magyar kontingens terhére 2-3 ezer vagon magyar tűzifa ideszállítását engedélyezze.

30 százalékkal emelni akarják a vámforgalmi adót

A rendelettervezet módosítását kívánja a kereskedelmi és iparkamara.

Ismeretes, hogy az utóbbi időben az a célzat nyilvánult meg, hogy a külföldi fizetési eszközök megszerzésével járó költségeket is a vámforgalmi adó alapjává tegyék. Minthogy azonban ebben a kérdésben nem volt egyöntetű a gyakorlat, az érdekeltség maga óhajította a kérdés rendeleti szabályozását. Most elkészítette a rendelettervezetet a pénzügyminisztérium és megküldötte a kamarák részére.

A rendelettervezet szerint a vámforgalmi adó alapját akként kell kiszámítani, hogy a számlaérték és a vámkezelés időpontjában már ismert mellékköltségek (vám, fogyasztási adó, szállítási és csomagolási költség) együttes összegéhez ennek az összegnek 30 százaléka számítassék hozzá. Ha az adófizetésre kötelezett a vámhivatal által megállapított közönséges forgalmi értéket sérelmesnek találja, szakértői becslést kérhet. A szakértőt a kereskedelmi és iparkamara által kijelölt szakemberek közül a vámhivatal hívja meg.

Ha az adókievetés után kitűnik, hogy a szakértő az áru valóságos forgalmi értékénél szándékosan kisebb értéket állapított meg s ezáltal a kincstárnak kárt okozott, a szakértő ellen a megtorló eljárást azonnal meg kell indítani.

A szakértői díjat az adófizetésre köte-

lezett tartozik viselni, minden olyan esetben, amikor az adófizetésre kötelezett által bejelentett adóalap és a szakértő által megállapított közönséges forgalmi érték közötti különbözet nagyobb, mint a bejelentett adóalap 20 százaléka. Más esetben a szakértői díjat a kincstár fizeti.

A kamara a következő előterjesztést tette a rendelettervezetre vonatkozólag:

„Alulírott kamara véleménye az, hogy ha már a pénzügyminisztérium pénzügyi okokból ragaszkodik a számlaérték felemeléséhez, feltétlenül a szükséges, rendeletileg megmondani, a felértékelés háttérát, mert ez az eddigi bizonytalanság helyett bizonyosságot teremt.

Véleményünk szerint azonban minden néven nevezendő emelés az illető áru drágulását vonná maga után és hozzájárul ahhoz, hogy az ipari és mezőgazdasági cikkek árszínvonala között mutatkozó elhajlás még élesebb legyen. A pénzügyminisztérium a deviza helyzet következtében előálló pengődiszparitást akarja a vámforgalmi adóalap emelésével figyelembe venni.

Véleményünk szerint azonban ennek alapja csak a feláras deviza relációban van, kliringes relációban ellenben nincs.

Ezért a budapesti kamarával egyetemben véleményünk szerint a 30 százalékat kívánatos volna 10 százalékra leszállítani

kaptak a vevőtől. Az a helyzet tehát, hogy hiába tudnak jól és pontosan szállítani s ezzel a magyar buza hitelét emelni, ha nem kapnak kivitel engedélyt a tiszántuli gazdák.

A debreceniek értékesítő egyesületének már csak az osztrák exportban lehet reménye. Ez azonban egyelőre nem indul meg, mert a bécsi piacon a belföldi termést olyan tömegben kínálják, hogy ezzel lenyomták az árakat s a magyar buzáknak csak jónéhány hét múlva, az osztrák buza elhelyezkedésének bevétele után lehet reménye keresletre Bécsben.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 8.00—7.50—7.00—6.50 és boletta, rozs 4.00—3.50—3.00 és boletta, árpa 4.80—4.60—4.40, zab 7.00—5.00—4.50, ótengeri 6.00—5.80—5.50, ujtengeri 2.40—2.30, lucerna 3.20—3.00—2.80, széna 3.00—2.80, lóhere 3.00, búkköny 2.00—1.80, alomszalma 1.60—1.40, ágy-szalma 1.80.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság.

15696—1933. B. sz.

HIRDETÉMÉNY.

A m. kir. földművelésügyi miniszter Debrecen sz. kir. város egész területére elrendelte egy a köztenyészésre számt, mint a köztenyészítésre nem számt meneknek és az összes egyevésnél idősebb méncsikóknak tenyésztési szempontból való megvizsgálását.

E rendelet folytán a ménvizsgálatokat az alábbi helyre és időre tűzöm ki:

1. A Méntelep mellett folyó évi október hó 4-én, szerdán délelőtt 9 órakor.
2. A Nagycserci vadászlat előtt folyó

és a számlaérték felemelése csak deviza-számlák esetében történjék meg.

Kérjük, hogy a pengőben fizetendő vám, fogyasztási adó, csomagolási költségek a pótlék alapjából ne szolgálhassanak, a fuvar költségek annyiban, amennyiben azokat devizában kell fizetni.

A 4-ik §. nem intézkedik az iránt, hogy a szakértői szemle mikor tartandó, Kifejezetten ki kellene itt is mondani, hogy a szakértői szemle három napon belül megrendezendő.

A tervezet szerint a szakértő megállapítása ellen a vámoló fél jogorvoslattal nem élhet. Meg kellene állapítani, hogy a fél a vámhivatal elsőfokú kivételére ellen az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósághoz felelbezhetsz.

A 4-ik §. 8-ik bekezdése a szakértőkre nézve rendkívül aggályos, mert rendkívül nehéz azt megállapítani, hogy a valószínű forgalmi értékkel kisebb értéket szándékosan mikor állapítottak meg. A szakértői munkát a rendeltetés ezen része megnehezíti, mert a szakértő óvatosságából a közönséges forgalmi értéket a maga biztonságára érdekében esetleg emelni fogja.

Országos vásárok

Szeptember 24-én vasárnap: Békés

Szeptember 25-én, hétfőn: Alap, Dunavecse, Ercsi, Gödre, Iharosberény, Káloz, Karcag, Kalooca, Kisköre, Kömlő, Mátészalka, Nagyberki, Nagyigmánd, Nagyvács, Nova, Püspöknádasd, Sajószentpéter, Szaghalom, Szentgotthárd, Szigetvár, Tiszadob, Tolnanémedi, Vajszló.

Szeptember 26-án, kedden: Demeccser, Dunavecse, Ercsi, Mezőkomárom, Nagypirit, Nagyvács, Pétervácska, Somogyvár.

Szeptember 27-én, szerdán: Dombóvár, Mezőkomárom.

Szeptember 28-án, csütörtökön: Balatonfőkajár, Devecser (állatvásár), Eger, Hahót, Hajduhadház, Keszthely, Kiszombor, Nagykároly, Nagyléta (megtartása bizonytalan), Püspökladány, Sajtoskál, Tiszalök, Vasvár, Véménd, Zirc.

Szeptember 29-én, pénteken: Csepreg, Földvár, Gyöngyös, Gyulakesszi, Karád, Kaposmérő, Liget, Mezőberény, Nemesdéd, Túrje Veszprém (havi), Zirc.

Szeptember 30-án, szombaton: Földvár, Mezőberény.

Október 1-én, vasárnap: Kiskunfélegyháza, Mezőberény, Pilis, Senyeháza, Törökszentmiklós.

Október 2-án, hétfőn: Balassagyarmat, Balatonszabadi, Bodajk, Csorna Dombóvár, Dunapataj, Eger (havi), Forró Gödöllő, Hajós, Hatvan, Hegykő, Hercegfalva (megtartása bizonytalan), Jászberény, Jászkarajenő, Kocsola, Komárom, Mágocs, Moson, Ósi, Pécs, Pusztamérges, Sajóváros, Seregélyes, Sopron, Szendrő, Tápósbentmárton, Tarcál, Tince, Tököl, Ujzász.

Október 3-án, kedden: Beled, Celldömölk (havi), Dunapataj, Gyöngyös, Gyöngyösmellék, Hatvan, Nagycsád, Nagykanizsa, Sásd, Szikszó (havi), Sátoraljaújhegy (havi), Szombathely (állatvásár), Vásárosnamény.

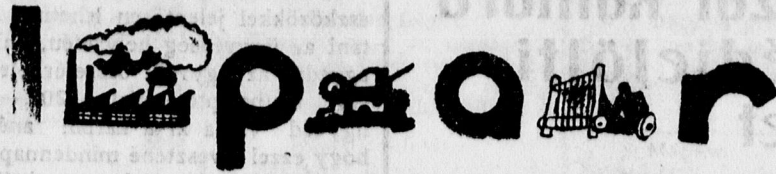
Október 4-én, szerdán: Bó, Bükkösd, Gacsály, Ivánegerszeg, Jánosház (havi), Kaposvár, Miskolc (havi), Sárospatak, Sárrétudvari, Tiszafüred, Vásárosbéc, Vásárosmiske (megtartása bizonytalan), Zala.

Október 5-én, csütörtökön: Berettyóújfalú, Kiskomárom (havi), Nyirábrány, Sarkad, Somogyjád.

Október 6-án, pénteken: Aszód (havi), Buj (havi), Derecske (megtartása bizonytalan), Gyöngyös (havi), Kisbárpáti, Kötöcs, Letenye, Mád, Sarkad.

Tűzhelyeket veszek, eladok

ASZTALI TŰZHELYEK olcsóbb és jobb minőségben, hazai szénfűtésre is garantálva legolcsóbban: ARPAD-TÉR 17. SZÁM, LAKATOSNAL.

Egyenlő elbánást és érdekképviselést kér a törvényhozási testületben

és az adóügyi tárgyalásoknál Debrecen és Vidéke Korcsmárosok és Italmérők Ipartársulata

Az ipartársulat vezetősége a tagok érdekeinek megvédése tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy ott, ahol törvényes formában mód van rá, érdekeiket megvédje. Mai gondterhes, rossz gazdasági viszonyok között, tönkrement korcsmaipar közterheinek megállapításait szakképviselő és érdekképviselő nélkül tárgyalják.

Nagy érdeke pedig az államkincstárnak is megvédeni a korcsmaipart és az adóügyekben szakképviselőt és érdekképviselőt biztosítani a törvényhozási testületben annak az adóalanyoknak, amely az államháztartásának, mint adózó az adónak 40 százalékaival járul az államháztartásához. Mély tisztelettel kérdezem tehát, a minden kategóriának van érdekképviselő

lete a törvényhozási testületben, miért éppen a korcsmárosoknak nincs, akiknek sem ünnepe, sem vasárnapja nincs, éjtnapot egyetemes családjával együtt dolgozik az államkincstárnak és éppen annak nincs érdekképviselője ott, ahol létező és adó teherbíróképessége megvédéséről van szó.

Az államkincstárnak magának is érdeke meghallgatni az érdekképviselőt az adóügyi tárgyalásoknál, hogy az adóalany teherbíró képességéhez mértén adóztassák meg. Az államnak nem lehet érdeke az, hogy az adózó háttérben maradjon, vagy mint adóalany tönkremenjen és az államkincstár adója elvesszen.

Glóner János, ipartársulati elnök.

A debreceni asztalosipar válsága

Irtva VANGOR ANTAL ipartestületi alelnök

Az iparosnak nagyon nehéz megélni, nagyon nehéz munkát találni a mai viszonyok miatt. Nincs hitel, nincs tőke, csak a súlyos terhek vannak. Ilyen viszonyok mellett nagy a jelentősége annak a Tiszántúli Ipari Vásárnak, amely az Ipartestület rendezésében országgraszáló sikert érdemelt ki. A debreceni iparosok erejük, lehet mondani, végső megfeszítésével igyekeztek mégis megmutatni, hogy mit tud produkálni a híres debreceni ipar. Sajnos, hogy az idő rövidsége miatt az én szakosztályom, az asztalos szakosztály, nem képviselhetette magát kellő arányban a vásáron. — Nagyon sok művészi munkát produkáló iparostársamnak nem állott rendelkezésére még az a kis tőke sem, amellyel a kiállításra szánt darabot elő tudta volna állítani. Rövid volt az a négy hét, de szegény nem érte a szakosztályt, mert azok, akik mégis kiállítottak, sikert arattak szép munkáikkal és nagyrészen értékesítették butoraikat. — A második Tiszántúli Ipari Vásár már teljes számban látja felsorakozni a régi, jőnévű asztalosipar képviselőit és olyan butorkiállítást rendezünk, amilyen még nem volt Debrecenben. A szakosztály rövidesen megkezdje a tevékenységet ebben az irányban s természetesen elosztva a munkát, úgy veszünk részt a jövő évi vásáron. Nagy súlyt helyezek arra, hogy a nehéz helyzetbe került asztalosipart megmentjük, átmentjük a súlyos időkön. Az építőipari szakmában beálló munkaszünetelést megszenvedő asztalosokat úgy akarjuk megsegíteni, hogy áttérünk a butoripari termelésre és Debrecen határain túl fekvő területeken kívánjuk értékesíteni a pro-

duktumainkat. Érintkezésbe fogunk lépni a budapesti kisipari export-szervezettel, hogy piacot teremtsünk a debreceni asztalosiparnak. A híres magyar butoripar érdekében az exportszervezet már sikeresen tevékenykedik.

Nagy szükség lenne arra, hogy a tőkehiányon valahogyan segíteni tudjanak. Pénz nélkül megáll a termelés és az a legnagyobb baj, hogy nincs tőkéje a kisiparosnak. Szükség volna egy hosszú lejáratú állami kibocsátású kisipari kölcsönre, már az állam szempontjából is, hogy legalább a dolgozó és forgalmat elérő iparos adót tudjon fizetni. A válságban lévő debreceni asztalosipart meg akarjuk menteni és éppen ezért küldünk küldöttségeket a pénzügyigazgatóságához, hogy enyhébben kezelje az adóvégrehajtásokat és ne engedje meg, hogy a gyors transzferálás miatt egyes iparosok teljesen tönkremenjenek.

A munkanélküliséget tekintve, az asztalosipar számára nem sok jót jelent a jövő, de bizom abban, hogy megértő támogatással megmentjük magunkat és kiharcoljuk megélhetési alapunk biztosítását. A fakartellekkel szemben az ipari érdeket is meg kellene védeni, mert a túl magas faárak miatt nem tud az iparos olyan áron készíteni butort, hogy azt a nagytömeg megvásárolni tudná. Ha olcsóbb az anyag, olcsóbb a butor és ma már az csinál magának piacot, aki olcsóbban tud árusítani. Ezt a lehetőséget meglehet és meg kell teremteni. Az az államérdek, ha az iparos tud olcsón termelni és a vevők tudnak vásárolni. Lesz forgalom a szakmában és fizetik az adót.

Vásároljon hirdetőinknél.

Korcsmárosok és italmérők gyűlése.

E hó 28-án, csütörtökön délután 4 órakor Timár ucca 31. szám, Némethi József különhelyiségében választmány és tagülést tartunk, amelyre a választmányi tagokat és általában az ipartársulat tagjait tisztelettel meghívom, Nagyon szívesen látjuk mindama korcsmárosokat is, akik nem tagjai az ipartársulatnak.

Tárgysorozat: Adózási ügyek. Adózásnál érdekképviselőket meghallgatása és igen fontos egyéb indítványok.

Glóner János, elnök.

— Felhívás a korcsmárosokhoz és italmérőkhöz. Felkérem az összes korcsmárosokat, hogy saját jól felfogott érdekében tömörüljenek a Korcsmárosok Ipartársulata kebelében, mert csak úgy tudunk eredményeket elérni, kivívni, ha egymást megértjük. Egy mindnyájunkért, mindnyájan egyéért. Glóner János elnök.

Ki dobta ki az ablakon a gazdát an szaz dollárt

S z e g e d , szept. 23. Csütörtökön délelőtt a szegedi rendőrségen megjelent Imre Julianna házvezetőnő, aki a Maros ucca 10. sz. alatti házában van alkalmazásban és érdekes ügyben tett feljelentést. Elmondotta, hogy néhány nappal ezelőtt, amikor az egyik uccai szobában takarított, az ablakhoz közel a földön bankjegyeket talált. Megrugta a bankjegyeket a legnagyobb meglepetésére azt tapasztalta, hogy öt darab 20 dolláros talált. Fogalma sincs, hogy miképpen került a lakásba a pénz, feltevése szerint az ablakon dobta be valaki, de hogy miért, azt nem tudja. A rendőrség kérdésére elmondotta a házvezetőnő, hogy a pénzköteget még napokkal előbb találta, de arról nem tett senkinek sem említést, mert azt hitte, hogy a pénz gazdájáé lehet. Tudta ugyanis, hogy gazdájának rokonai vannak Amerikában és azt hitte, hogy a dollárok onnan származnak.

A házvezetőnő előadását megerősítette a gazdája is, aki a nővel együtt jelent meg a rendőrségen. Az állami hivatalnok elmondotta, hogy szabadságáról szerdán érkezett meg és házvezetőnője azzal fogadta, hogy dollárokat talált. Tekintettel arra, hogy a dollárok nem az ő tulajdonát képezik, mint ahogyan azt a házvezetőnő tévesen sejtette, azonnal meghagyta a házvezetőnőnek, hogy jelentse a dolgot, nehogy baj legyen belőle.

A rendőrség a rejtélyes dollárok ügyében megindította a nyomozást. Mindenekelőtt azt igyekeznek kideríteni, hogy ki volt az, aki a dollárokat bedobta az ablakon és ha bedobta, miért dobta be. Valószínű, hogy az illetőkhöz valamilyen bűncselekmény útján kerülhettek a dollárok s ezért igyekezett tőlük szabadulni. Rendkívül meglehetően a nyomozást az a körülmény, hogy a házvezetőnő csak napok múltán jelentkezett és így a tettesnek esetleg sikerült azóta egérutat nyernie. A rendőrség azt is kutatja, hogy vajon a dollárok valódiak-e.

**VENNI
AKAR
VALAMIT?**

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

Adóemeléssel és fegyelmi intézkedésekkel bünteti a nyiregyházi kamara az ál-ügyvédjelölti bejegyzéseket

Az álláshalmozások, mamutfizetések ellen és az ügyvédség helyzetének javításaért memorandumban fordul a közvéleményhez az ügyvédjelölti kar.

A nyiregyházi ügyvédi kamara érdekes körlevelet intézett valamennyi tagjához az ügyvédjelöltek érdekében. A kamara úgy találja, hogy sok ál-ügyvédjelölt bejegyzés van, igen sok olyan ügyvéd alkalmaz jelöltet, akinek nincs a saját munkaerejét igénybevevő forgalma sem. Az ilyen eljárás elősegíti az ügyvédi pályára való tördulást, az ügyvédjelöltek kiképzését viszont megnehezíti. Ezt az irányzatot a kamara szigorú fegyelmi intézkedésekkel nyomja el s a forgalmi adó és a kamarai tagdíj kirovására a nagyobb forgalom bizonyosságának tekinté, ha az ügyvéd jelöltet tart. Az ál-ügyvédjelölti bejegyzést a kar érdekei ellen irányuló merényletnek tekintti a kamara s mint ilyen, megakadályozza a legszigorúbb fegyelmi intézkedésekkel is.

A határozattal kapcsolatban a Nyiregyházi Ügyvédjelöltek Szövetsége memorandummal fordul az ügyvédi karhoz és a közvéleményhez, kérve a sajtót, hogy ne szünjék meg harcolni az álláshalmozások és a mamutfizetések ellen. Az ügyvédség helyzetének megjavítására szerintük követelni kell:

1. tiltassanak el a jegyzők minden jogi munkálatoktól,
2. hozzák be a kötelező képviselőt a telegkönyvi ügyekben s behozandó a köteles telegkönyvezés,
3. nyugdíjas köztisztviselő ne folytasson ügyvédi gyakorlatot,
4. szabályoztassák az összeférhetlenségi kérdés az ügyvédségen belül,
5. szállíttassék le a kötelező ügyvédi képviselőt értékhatára 200.—pengőre,
6. törvényileg érvénytelenítessék minden készkiadásos megállapodás,
7. a leletek bírságai „melyeket az ügyvédek fizetnek”, jelentékeny részében az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet javára fordíttassék. E címen befolyt összegek indokolatlanul képezik egyes tisztviselők kizárólagos jövedelmét,
8. bírósági végrehajtó csak jogvédett ember legyen és lehetőleg az ügyvédek köréből neveztesse ki,
9. állíttassanak fel kamarai választottbírók,
10. erélyesebb rendszabályokat a zugirások ellen,
11. szabályoztassák az ügyvédi sértetlenség,
12. megszüntetendő a közjegyzői intézmény és az ügyvédek — bizonyos garanciákkal — közjegyzői jogokkal ruházandók fel,
13. legyen kötelező az ügyvédi képviselőt minden törvényszéki büntetőügyben,
14. a kirendelések minimálisan díjaztassanak,
15. erőteljesebb sajtópropaganda, az ügyvédség egyetemes érdekében a hírlapok egyes ügyvédelles közleményeinek ellensúlyozása végett. A

jogrendbe vetett bizalom teljes hely-

Fatime és Omár regénye...

A szerelem kútja. — Mi lesz a legendából, ha rávilágít a tudomány. — Szerteoszlott Beczkó várának regényes meséje. Stibor vajda erőssége már kétszáz esztendő vár volt akkor, amikor Zsigmond király leghűségesebb embere pozsonyi gróf lett. — A néphit szerint kegyetlen kényrur, a tudomány tükrében: jótékony és kegyes főúr, az első szegényház

A vadul kanyargó Vág romantikus völgyét a história évszázadai telistele szórták omladozó várromokkal. Európának egyetlen folyója van csak, a Rajna, mely annyira gazdag lenne legendákban és romokban, mint a Vág. A felhők mögül előtörő halovány hold sugar megvilágítja a düledező sziklafalakat, a romok között baglyok tanyáznak és az útjára induló vándor ájtatosan vet keresztet magára. Valahányszor felsir a sziklák között a kísértetek nyugtalan szelleme. Monda, legenda kering a régi romok között, az emberek fantáziája benépesíti a moledett romokat és a várak alján épült kicsinyke falvak zsupfede házaiban apáról fiura szálltak ezek a misztikus mesék. Mi igaz belőlük... ki tudná megfejteni...

Stibor vajda igazi portréja

Meséli nekem Branyeczky József, a trencsényi piarista gimnázium tudós igazgatója:

— A néphit és az emberek fantáziája kísérteties történetekkel veszi körül a Vág völgyének omladékai. Ki ne ismerné ezek közül Beczkó, vagy Bolondóc várának meséjét. Azt tartja a néphit: éjszakánként két fekete fekete holló kering nyugtalanul a romok között. Stibor vajdának és feleségének, Dobrachnának nyugtot sohasem találó szelleme. Ugy szól a legenda, hogy:

„Stibor kegyetlen despota volt. Egyszer barátaival vadászott ott, ahol most Beczkó kormos romjai meredeznek az ég felé. Vele volt holondja, Beczkó is. Stibor vajda jóízűt mulatott Beczkó szellemességén és egy jól sikerült él után kezét adta, hogy a bolondnak várat épít a meredek sziklafalra. El is készült a vár, gyönyörű volt, igazi főúrnak való. És Stibor vajda egy zsák aranyért megvásárolta a várat a bolondjától. Egyszer aztán az egyik szolgáját, aki rávert kedvenc kutyájára, letaszította a vár sziklájáról. De a sors megbosszulta magát: pontosan egy évvel a szolgál halála után kigyómarta meg a kegyetlen főurat, kivájta mindkét szemét és Stibor

reállítását végett harc minden korrupció hatósági visszaélés megszüntetéséért, gyors és pártatlan közigazgatásért és mik ennek biztosítékai, a szabadságjogok helyreállításáért.

A memorandum szerint ezekkel az eszközökkel jelentősen lehetne javítani az ügyvédség helyzetén, hiszen egyedül az ügyvédi összeférhetlenség életbeléptetésével 1200—1500 ügyvéd válna ki a korból anélkül, hogy ezzel elvesztené mindennapi kalácsát. Így helyet lehetne csinálni a fiataloknak, akiket a jobb magyar jövő érdekében sem lehet az önállóságtól, függetlenségtől és a kenyérkeresettől elzárni.

A memorandumot az egész magyar sajtónak megküldték.

meg a kut a vár udvarán. A kut öt-száz esztendővel ezelőtt került ide, a szerelem kútja tehát kerekén félezer esztendő.

A romantikus legendát Mednyánszky Alajos báró írta meg először abban a munkájában, amely a múlt század harmincas éveiben jelent meg „Malerische Reise auf den Wangflusse in Ungarn” címmel. A mondat azóta többször feldolgozták. A nép ajkán ez a mese él:

— Szapolyai István gróf, a későbbi János király apjává volt a trencsényi vár. A gróf híres hadvezér volt, a törököket sok csatában legyőzte. Hedvig tescheni hercegnő volt a neje és az akkori szokásoknak megfelelően a hercegnőt „curia virginum” — szüzek udvara — vette körül. Előkelő főúri hölgyek tartoztak ehhez az udvarhoz és amikor István gróf egy győzelmes hadjáratból hazatért, feleségének ajánlotta azt az előkelő török hölgyet, Fatimét, aki rabul ejtett. Fatimé a curia virginum tagja lett. Ez a Fatimé gyönyörűsége szép leányzó volt, leánya egy előkelő török basának és akkor, amikor a magyar főúr fogságába esett, jegyben járt. Arája Omár volt, a monda szerint a szultán legbizalmasabb embere. Omár ötven tevére rakatta kincseit és elindult Fatime kérésére. Hosszas kutatás után rá is akad Trencsény várában. Szapolyai elé került és váltásdíj felajánlotta minden kincsét. A gróf azonban így felelt rimánkodással:

„Amit egy Szapolyai egyszer a feleségének ad, azt soha az életben vissza nem veszi!”

— Omár pasa kért, könyörgött, mindhiába. Végül kifakadt: „A köszikla előbb lágyul meg, mint a te szívem”. Felelte erre Szapolyai István: „Am legyen! Ha a trencsényi kösziklából vizet fakasztasz, visszaadom neked Fatimét!”

A megegyezés arra vonatkozott, hogy a trencsényi várak nem volt víze, ciszternákban gyűjtötték az esővizet és senkinek sem sikerült kutatni a vizet a sziklák között. Omár vállalta a munkát. A magával hozott emberekkel hozzáfogott a sziklák megfúrásához és három és fél évig tartott a keserves munka. Emberei közül többen kidőttek, ő maga is összetört. Egy hajnalon azután víz csörgedezett a kut fenékén. Omár arany kancsóba fogta fel a vizet és rohant vele a vár urához. Szapolyai ura lett a szavának. Török papot kerített és ott a várban azon nyomban meg is tartották az esküvőt. Omár érintetlenül vihette haza ifju feleségével együtt kincseit is...

Eddig szól a legenda. Mi igaz belőle? Nem tudja senki. A kut meg van, a mélysége nem éri el a száz métert, bizonyos, hogy keserves munka lehetett megfúrni. Eddig: ha a látogatók jöttek, a vezető petróleumba mártott kendőt dobott meggyújtva a kutba, huszig számoltunk, amíg a kancsó a kut fenekére ért. Most már pár fillért kell bedobni egy automataba és villany gyul ki a kut belsejében. De készült más reform is. Mész Rudolf trencsényi apátpiébános, a vartbizottság elnöke azaz a tervvel foglalkozik, hogy a kutba villamos liftet építtet és ezen szállhatnak majd fel az idegenek Csák Máté híres várába és restaurálják a lovagtermet is. A huszadik század sivár korának szomorú gyermekei legalább épségben lássanak egy darabot a romantika hősi korából...

Dr. J. J. J.

vajda iszonytató fájdalmában, megvakulva, addig szaladgált a sziklák között, amíg lezuhant a meredekről. Előbb azonban kegyetlen hitvese kést forgatott meg a szívében.

— Eddig a legenda? Mi a valóság? A valóság mindenekelett az, hogy Beczkó várát nem is Stibor vajda építette. A vajda 1347 és 1414 között él a bečkói vár pedig állott már a 10. században is. Tehát a várat nem építhette Stibor vajda. De menjünk tovább. A néphit és a legenda azt mondja, hogy a lengyel származású főúr, Zsigmond király hűségesebb támasza, aki 1401-ben megszabadította rabságából a királyt és 1403-ban legyőzte Nápolyi Lászlót, a trónkövetelőt, jámbor, jószívű és kegyes férfiú volt.

— Szakolcán ma is áll az árpoda, amelyet Stibor vajda alapított az élet hajótöröttei számára. És történelmi tény hogy Magyarországon és pedig éppen Beczkón Stibor vajda létesítette az első szegényházat...

Aki az első szegényházat alapította

— Feljegyzik a krónika, hogy Stibor, Erdély vajdájának és Pozsony grófjának, aki Zsigmond királytól megkapta a Sárkány-rendet is, a bečkói plébánia templomában Szent Katalin tiszteletére oltárt emelt, kolostort épített a pálosok számára és ő építtette Vágújhelyen a prépostság palotáját. A szakolcai árpoda épülete ma is meg van és ma, több, mint ötszáz év után, az eredeti célt szolgálja. Az épület falában elhelyezett emléktábla két évvel ezelőtt volt fél ezredéves: 1431-ben emelték.

A szerelem kútja...

A trencsényi várat is körülveszi a legenda rózsás ködje. A história annyit tud róla, hogy már 1067-ben állott a vár, amely később Csák Máté birtokába került. Csák Máté a maga korának legnagyobb despótja volt, a tizenharmadik század végén és a tizenegyedik század elején valósággal uralkodott a vidéken. Az ő idejében azonban még nem volt

Egy a lése 1 a Deb ban, HéTK V A S

Özvegy Gyerm dent m

abszol keresi függetl céljábó akácvin Ujság

nagyha vek az kaphat csere S a Főuc

Be

végzett Schwar 4. Jelen

keresetl Cim a hivatalá

felvetet bein Ad

ki mind parkette jere fel sodik es sánap

készpén re felve is. Mar szövetk

családbb nek kez lag Tes ucca sa

minden lid árva nőnél st talál. O za, Egy

fiut tan Bathya

minden kacsón október 9. sz.

ki nek helyi es talékkal vács Sági sza sz.

iparható délelőtt délelőtt véd ucca

árva le sek. Ve urinó.

kocsis, ember Szécheny

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASARNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel azedett szavak duplán számítanak. — Utóhirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Orvos
övegye vagyonos férjet keres. Gyermekeért rajongom. „Mindent megtalál” jelírére. 3294

45-50 éves
abszolút uriember ismeretségi keresi önálló keresettel bíró független uriaszony házasság céljából. Leveleket kéri „Őszi akácvirág” jelírére Debreceni Ujság kiadóhivatalába. 3284

Levelezés

Legnagyobb
nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használtan is. Vétel, csere Springer könyvüzletében, a Főútcán.

Betöltendő állás

4 középiskolát
végzett fiút tanulónak vesz a Schwarts-nyomda, Hatvan ucca 4. Jelenkezni hétfőn reggel. 2045

Állandó
keresethez juthatnak agilis urak. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában.

Bejárónő
felvétetik Péterfia u. 4. Effenbein Adolfin. 2044

Főzőnő,
ki minde nházi munkát vállal parkettes lakásba október elsejére felvétetik. Iparkamara második emelet 4. Jelenkezés vasárnap 4-től 6-ig. 2040

Üzletvezetőt
kézpénzkaucióval ipartelepünk-re felvesszünk, képzett hölgyet is. Maróthy György 24. Hítelszövetkezet. 3228

Jobb
családból való lányok felvétetnek kezdő kiszolgálóknak. Csillag Testvérek Piac. és Simonffy ucca sarok. 265

Rendszerető,
minden házi dolgot végző szolid árva urileány magános urónél szerény fizetéssel otthon talál. Örv. S. L. né, Nyiregyháza, Egyház u. 8. 3237

Jónevelésű
fiut tanulónak felvesszék Takács, Batthyány ucca 4. cipőüzem. 2020

Házaspárt
mindenes tehenészek és szakácsnőnek jó bizonyítvánnyal október elsejére keres Péterfia 9. sz. 3251

Ugyanőköt,
kiknek nagy ismeretségük van, helyi és vidéki eladásokra jó jutalékkal felvesz Tasnádi Kovács Sándor rádió és villamosági szaküzlete, Szent Anna 10. sz. 3270

Munkásleány
iparhatóság munká könyvvel, délelőtti felvétetik. Jelenkezés délelőtti tizenkettőtől Honvéd ucca 16. 3254

Megbízható
árva leányt mindenesnek keresek. Vendég ucca 82. Magános urinő. 287

Mindenes
kocsis, aki fejni is tud és fejőember kerestetik. Jelenkezni: Széchenyi ucca 20. A-1

Csismadiesség
felvétetik. Homok u. 138. 2064

Hölgyfodrászlány
kezdő, ki manikűrözni is tud, felvétetik. Holovitzné, Burgundia 1. 2062

Manikűrös
leányt, aki ondulni is tud, felvesszék. Rothermere u. 3. 3301

Kifutót
felvesszék. Patay Lajos fűszerkereskedő, Szabó Kálmán u. 16. 2054

Kommenciós
kondás felvétetik két bojtárral. Jókai ucca 19. 3289

Fűszer-
és lisztüzletbe egy segéd felvétetik. Deák Ferenc ucca 22. 2070

Házmeztérpár,
gyermektelen, felvétetik. Takarításért lakást, fizetés kap. Vár ucca 8. 3275

Gyermektelen
házmestert fizetéssel felvesszék. Rákóczi u. 29. szám. A-1

Némétül
is beszélő nőt, ki a háztartást érti, főzést vállalja, házvezetőnőnek felvessz uri család. Ajánlkozás írásban a kiadóba. 3287

Villanyszerelő
tanuló felvétetik Schütz József villanyszerelő mesternél, Szent Anna u. 31. A-2

Állást keresők

Szobalánynak
ajánlkozik jó bizonyítvánnyal jobb megjelenésű vidéki leány. Cimet a kiadóhivatalba. 2036

Otthon
elvégezhető írásbeli munkát magyarázó, német levelészt, fordítást, másolást vállalok. — Ugyanott 1-2 személy részére tisztán kezelt izletes kóser házikoszt ki-nordásra is kapható. Kardos, Jókai ucca 36. szám.

Nagy
helyi ismeretséggel bíró volt kereskedő író, ki a magyar és német nyelvet úgy szövege, mint írásban teljesen bírja, keres mielőbbi belépésre raktárnoki, felügyelői, pénzügyes vagy bármilyen más állást. Referenciákkal szolgál. Hajlandó próbaidőre is elmenni. Kardos, Jókai ucca 36.

Órákönyvelést
déli vagy esti órákban olcsón végez vállalati könyvelő. Cim a kiadóban. 248

Magánoshoz
vagy idősebb házaspárhoz mennek ki háztartás vezetésére jó bizonyítvánnyal, jól főzők, rendszerető és megbízható vagyok. Leveleket Lehmann Lajosné, Lázár u. 44. 3252

Üzletek

Kisújszálláson
jőmeneteli „Nemzeti” vendéglő szálloda több évi bérlettel eladó. Havi bér 65 pengő. Bérlethes inventár is van. Értekezni lehet a tulajdonossal. 3247

Kisújszálláson
jőmeneteli „Nemzeti” vendéglő, szálloda több évi bérlettel eladó, havi bér 65 pengő, bérlethes inventár is van. Értekezni lehet a tulajdonossal. 3247

Üzlethelyiségek.

A Simonffy u. 2. sz. bérházban
9. sz. és az iparostanonciskola Burgundia ucca felőli részén egy-egy üzlethelyiség kiadó. 1963

Püspöki palotában
és Révészter 2. sz. alatt üzlethelyiségek kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-ter 17. sz. 1963

Elelmiszerezület
forgalmas helyen más elfoglaltság miatt berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 3297

Szép
sarok lakatos üzlethelyiség hozzávaló pincével havi 30 pengőért kiadó. Simonffy u. 59. A-1

Bevezetett
rőfős-, rövidáru üzlet forgalmas helyen áruval, berendezéssel 1500 pengőért eladó. Cim a kiadóban. 3258

Kétkemencés
pékesség berendezéssel azonnal kiadó, bármilyen üzletnek alkalmas. Csapó 73.

Kiadó lakás

Kiadó
csinosan butorozott szoba különbejárattal jutányosan. Piac u. 40., hátsó lakás, oldalt. 273

Kiadó
vagy eladó a Burgundia u. 19. számú 4 szobás főúri lakás. — Bővebbet r. Probstner egyetemi tanárnál a helyszínen. 276

Csokonai 26.
egy uccai pincészoza, konyha és egy udvari szoba, konyha kiadó. 2056

Egy
szoba, konyhas lakás október elsejére kiadó. Lorántffy ucca 30. A-1

Ujjonnan
épült kétszobás lakások kiadók. Böszörményi ut 5/c. 2069

Kiadó
modern 4 szobás szép tiszta parkettes lakás. Csapó 59. 3276

Piac 10.
háromszobás, négyszobás, — Bethlen 23. háromszobás, Vargakert, kenyérgyár kétszobásak 36-40 pengőért. 2072

Egyetemi
központhoz közel butorozott szobák kiadók. Komlóssy ut 41. 3256

Különbejáratu
elegánsan butorozott uccai 1-2 szoba kiadó. Széchenyi ucca 29. 2067

Uccai
3 szobás lakás fürdőszobával kiadó, 1 darab ajtó eladó. Vigkedvü 54. 3272

Kálvin-ter 10. sz.
ház az egész udvarral október 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-ter 17. 1963

Bem József u.
6. sz. alatt uccai két szoba és mellékhelyiségekből álló lakás október 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-ter 17. sz. 1963

Udvari
háromszobás, fürdőszobás lakás novemberre kiadó. Fűvészkert ucca 11.

Püspöki palotában
3, 4 és 5 szobás lakások november 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-ter 17. 1963

Magános udvarban
Homokkert, Ovoda ucca 32. 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. Érdeklődni Barnánál Phönix Biztosító, Simonffy u. 1. 2031

Hungária
palotában 2 és 4 szobás modern parkttás lakások kiadók november 1-re. 2043

Légfűtéses
butorozott különbejáratu szoba fürdőszoba használatlall — ellátással is kiadó. Iparkamara III. em. S. Tárgyalni 2-4 óra között. 2022

Különbejáratu
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 2042

Nagy
üres telek és egy háromszobás lakás kiadó. Bethlen u. 14. Éliás Andor Karcag. 2023

Rothermere 14.
butorozott szobák azonnal kiadók, Aqurium kulakkal eladó. 2024

Háromszobás
komfortos lakás november 1-re kiadó. Rákóczi ucca 35. sz. — Megtekinthető d. e. 10-1, d. u. 4-6 közt. 1990

50.- pengős
havibéres szobák bérelhetők az Arany Bika szállodában. Felvilágosítást nyujt egész nap a szálloda portása. 2039

Urilakás,
kettő szoba, komfortos, új házban kiadó. Maróthy György ucca 24. 3205

Kiadó
egyszobás szép magános lakás egész udvarral október 1-re Czingli 7. Luther ucca mellett. 2037

Penzió
Simonyi ut 11. szobák ellátással és anélkül is kiadók. 1877

Eladó
egy fekete rókaoba és muff. — Libakert, Viola ucca 16. 272

Egy
szoba, előszobával új házban magános ur vagy hölgynek kiadó. Maróthy György u. 24. sz. 3202

Elegáns
butorozott szoba és egy kis szoba kiadó. Piac 59., földszint. 3231

Raktárnak
vagy műhelynek pinchehelyiség kiadó. Salétrom u. 24. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 3240

Kétszobás
komfortos lakás központi fűtéssel azonnal átadó. Hatvan u. 6. 3299

Magános
uriaszonytól butorozott szoba kiadó és egy lakótársnőt teljes ellátásra vállal. Cim a kiadóban. 3295

Kiadó
egy négyszobás komfortos lakás november 1-ére. Jókai 6. sz. A-1

Butorozott
uccai légfűtéses szoba kiadó. — Kossuth 22. 2286

Kiadó

városi lakások
A Szent Anna u. 10-12. sz. bérházban több rendbeli négyszobás és a Fűvészkert u. 4. sz. bérházban egy II. em. négyszobás lakás teljes komforttal azonnalra és november 1-re Megtekinthető d. e. 10-12-ig d. u. 3 és 5 óra között. — A Rakovszky uccai bérházban I. em. kétszobás, a Hajnal uccai bérházban földszinti kétszobás és I. em. egyszobás, Szoboszlai uti bérházban több rendbeli egy és kétszobás lakás azonnalra és november 1-re 260

Szép
nagy világos butorozott uccai szoba október 1-re kiadó. Jókai u. 8. 3216

Hatvan u. 42.
szám alatt egy négyszobás lakás október 1-re és egy kétszobás november 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-ter 17. 1963

Uri lakás,
kettő szoba, komfortos, új házban kiadó. Maróthy György u. 24. 3185

Háromszobás
uccai lakás minden mellékhelyiségekkel kiadó. Deák Ferenc ucca 5. 2065

Két
elegánsan butorozott nagy szoba központban kiadó két, esetleg három személy részére fürdőszoba használatlall. Cim: Kőnya trafik, Kossuth u. 2. 3226

Háromszobás
komfortos lakás november 1-re kiadó. Rákóczi ucca 35. szám. Megtekinthető d. e. 10-1, d. u. 4-6 közt. 2059

Egy
szoba előszobával új házban magános ur vagy hölgynek kiadó. Maróthy György u. 24. 3202

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással. Rákóczi ucca 35. 2058

November 1-re
2 szobás lakás kiadó Kassai ut 16. 3238

Csinosan
butorozott különbejáratu uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 12.

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Apaffy ucca 29. 3185

Szép
uccai szoba urinőnek kiadó november 1-től István ut 14. sz. 3231

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha hozzávaló helyiségekkel. Kishegyesi ut 19. 3290

Központhban
modern 2 szobás, fürdőszobás lakás kiadó. Degenfeld tér 4. 3304

50 pengős
havibéres szobák bérelhetők az Arany Bika-szállodában. Felvilágosítást nyujt egész nap a szálloda portása. 3302

Emeleti
uccai 4 szobás lakás nov. 1-re kiadó. Kossuth 22. 3285

Dobozti temetőnél
Szatmár ucca 7. sz. november 1-től kiadó. 3 szoba, fürdő, hallos villa. Megtekinthető d. e. 10-12. d. u. 3-5 óráig. 3165

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFOLGALMI IRODAJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leírása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumföldi sarok kiakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Egyetemi
lóssy ut 48. alatt szerényen buhallgatónak központnál Komtorozott különbejáratu szoba kiadó. 289

Két
szoba, előszoba, konyha, speiz novemberre kiadó. Rákóczi 21. 3282

Svetits-bérbérlésben
2 szobás, komfortos lakás sürgős kikötés miatt olcsón átadó. 3250

Urilakás,
kettő szoba, komfortos új házban kiadó. Maróthy György ucca 24. 3185

Modern
három-négyszobás lakások teljes komforttal novemberre kiadó. Hatvan ucca 18.

3 szobás
lakás kiadó külön udvarban — Nemesbőr u. 1. Értekezni lehet Csapó u. 19. I. em. 3968

Központban
szépen butorozott szoba kiadó. Püspöki palota II. 32. 3261

Kiadó
egy kétszoba, konyhás lakás elcséjére olcsón. Rothermere 24. 3263

Két szoba,
konyha, speiz mellékhelyiségekkel kiadó. Cegléd u. 7. 3264

Udvari
kétszobás lakás november hó 1-re kiadó. Cegléd ucca 8. sz. 3271

Lakást keresők

Keresek
kétszobás komfortos lakást november 1-re. Cimi a kiadóban. 271

Modern
3 szobás lakást keresek, lehetőleg központban november 1-re. Cimet kiadóban leadni. 2034

Keresek
egy vagy kétszobás lakást külön udvarral, bekerített gyümölcsösrel. Pénzügyi palota II. em. 8. 3267

Ingatlan

Eladó
sürgősen családi ház minden elfogadható ártért. Kut ucca 18. 268

Böszörményi uton
bérbeadó 3200 négyszögöl területű virág, vagy konyhakertészeti céljára alkalmas föld. Értekezés Arany János u. 4. I. em. 2030

Eladó
olcsón Csillag 101. ház. Modern jókarban. Beköltözhető. Nagyudvarral. 2029

5 hold
kövesutnál hereföldnek kiadó. Vörösmarty 9. A-1

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt keresek megbízóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönkövetítő irodája, Püspöki ucca 16.

55 hold
tanyásbirtok a várostól 4 kilométerre kiadó. Hatvan ucca 47. Balla. 263

Eladó
Hajdunánason 15 kat. hold szántó, vidi föld, vagy 28 k. hold ujosztású föld, esetleg parcellázva. Felvilágosítást nyújt dr. Csohány András ur. 3293

Föld
18 hold tanyával a Létai ut végénél azonnal kiadó. Pethő, Szent Anna u. 55. 2050

Eladó
Pacsirta ucca 32. sz. ház szép nagy telekkel. Ára 8000 pengő. Eladó Faiskola ucca 7. sz. ház kevés pénzzel megvehető. Értekezni lehet Pacsirta ucca 32. sz. 270

Uri, családi ház
ötszobás, kétszobás és házmesterlakással Péterfia mellett rendkívül olcsón eladó. Julow ügyvédi irodában, Szent Anna tiz. 3239

Csillag
u. 101. számú ház árverésen eladatik. Felvilágosítást nyújt dr. Fehér Mór ügyvéd, Hatvan u. 1. 2060

Eladó
új magaspöldszintes ház minden kényelemmel ellátva, ára 3500 pengő. Cim a kiadóban. 3277

Köntösgáti
vizműteleppel szemben 6 és fél katasztrális hold tanyásföld bérbeadó. Honvéd ucca 16. 3274

Családi
ház nagy kerttel, két szoba, konyha, üvegezett veranda, fürdőszoba és mellékhelyiségek november 1-re kiadó. Félegyházi Tamás u. 15-a. 3248

Eladás
mahagóni ebédő eladó. Eötvös ucca 87. szám. Telefon 17-97. 269

Kiállításra
készült csodaszépnek mondó réz majolika asztalsparhelt elfogadható ártban eladó. Bercsényi ucca 83. 2035

Cimbalom,
jókarban lévő, eladó. Pikó Gábor, trafik, Kassa ut 38. 3229

Antik
kerék interziás asztal eladó. — Arany János ucca 13. 2052

Német vizala,
4 hónapos, eladó. Huszár u. 7. 2066

Kedvező
fizetési feltételekkel jutányos áron eladó. Bózzay telep, Ujj u. 20. sz. ház 380 öf területtel. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 3243

Eladó
egy pár 36-os daruskájárat összes tartozékaival. Kiss Gyula, Vendég u. 14. 3296

Eladó
tárogató, szecsckavágó, répvágó, töltőképes boroshordó. Mikepércsi ut 5. szám. 3288

Paplan,
konyhakredenc és asztal lemez-eladó. Cim a kiadóban. 3303

Eladók
kisebb National-kasszák, ebédőszékek, rézagyak, hencserek, Schöberl-ágyak igen olcsó áron Ingóságkövetítőben. 3300

Kályha,
salgótarjáni Perpetuum, nagy fűtőképességű eladó. Csapó ucca 26., emeleten. 3287

Vaskályhák
eladók. Degenfeld tér 4. 3304

Gyorsteherautó,
üzemképes. másféltonnás s mangorlógépjel kedvező áron eladó. Postakert, Gyár ucca 5. 3283

Ariel
oldalkocsis motorkerékpár kitűnő karban, nagy világítással, Bosch-kürttel új gumikkal eladó. Értekezni Szent Anna u. 25. 3262

Jókarban
lévő asztali tűzhely eladó. Simonyi ut 18. Hátsó villa. A-1

Darálómalom
elfogadható ártért épületekkel, gépekkel eladó. Nagy Elemér Földes. 264

Bontásból
kikerült ócska ajtó és ablak eladó. Faragó ucca 16. 3279

Komplett
hálószoba eladó. Simonffy 25. sz. 2057

Komplett
világos keményfa háló, féregmentes olcsón eladó. Boldogfalva 19. 2055

Asztalos
felszerelés, komplett, eladó. — Malomköz 4. Csapó u. kanyarnál. A-1

Hálók,
antik könyvszekrény, hencser, garderozszekrény, konyhakredenc, sifon, ágy, szék, asztal olcsón eladó. Hatvan 21. 2068

Eladó
3 darab egy éves sovány sertés. Könyök ucca 8. 3256

Pianino,
szőnyeg, székek, liszteláda, — egyéb butorok eladók. Csapó 16.

Használt
gyermekágy és kocsik van eladó. Hajnal u. bérház e. 11. 3257

Járom
4 tehénre bármilyen terményért eladó. Bekecs 9-b. Kossuth uccai temetőnél. 3266

Eladó
jókarban lévő férfi felöltő és bekecs, Csapó ucca 32. 3260

Eladó
egy harmonium, megtekinthető a Kollegium zenetermében a déli-előtti órákban. 3259

Vétel

Kerékpár
megvételre kerestetik. Méz kapható Domokos Lajos ucca 12. 2041

Modern
jókarban lévő hálószoba butort veszek. Cim: Berek u. 6. szám. Csapó u. kanyar. 262

Használt,
jókarban lévő modern angol gyermekkocsit keresek. Cim a kiadóban. 2046

Óriási árt
fizetek aranyért, zálogcéduláért. Ékszerkészítési, javítási legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknel, Piac 75. 1678k

Kényszerkölcsönkövetny
legmagasabb napi áron vesz Balázs Bankiroda Piac 89. Ingatlankölcsönöket folyósít. 2048

Keresünk
megvételre diákszobába egyajtós szekrényeket, zenélővekeret, ezüst tárgyakról zálogcédulát, használt butorokat. Ingóságkövetítő. 3248

Kettős
ekét, boronát, szecsckavágót, répvágót, lókapát használt, de jókarban keresek. Dzsója, Westselényi ucca 83. 3253

Megveszek
egy könnyű 1 lovas homokfutó kocsit, vagy boroshordót adok érte vagy szecska-, répvágót. Mikepércsi ut 5. sz. A-1

National
kasszát, nagy, folytonzó kályhát, pénzszerényt keresünk. — Bacsónyi borozó, Vár ucca 2. 3273

Radio

2+1 hálózati
rádió külön hangszóróval közép és hosszú hullámra jutányosan eladó vagy jobb karbanlévő kerékpárért elcséreltem Kmatty Liget tér 18. 2013

Oktatás

Iparművésznövendékeket
külön- és csoportokra elvállal Biró Erzsébet, Kossuth 22. sz. 1364

Féjes nyelviskola,
Kálvin-tér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők. 3223

Volt fővárosi
tanerő sikeresen korrepetál. Erzsébet ucca 8. fűszerüzlet. 266

Naményi
gyors- és gépiró iskolában a beiratás s a tanítás megkezdődött. Felöltök gyors kiképzése. Helyesírástanítás, szépirástanítás. Olcsó tandíj. Allamervényes bizonyítvány. Bathyány u. 9. sz. 1798

Elemi
és középiskolai tanulók korrepetálását, vagy délutáni írásbeli (gép vagy kézi) munkát vállal oklevél tanítónő. Értekezni lehet Széchenyi ucca 57. sz. fűszerüzlet. 2047

Loveles Irén
okleveles tanárnő kultuszminiszterileg engedélyezett nyelviskolájában német, francia, angol nyelvtanítás magánórákban, kisebb csoportban. Piac 49. II. e. 2026

Urileánok
uriasszonyok szabás-varrást tanulhatnak új szabási módszerrel dr. Balázsné női divat szalonjában, Hunyadi 24. 2049

Vizsgára
személyautó, teherautó, motorkerékpár vezetésére előkészíti Csabai mérnök, Török Bálint 15. 3291

Bölcsészettanhangadó
korrepetálást, kezdőknek német, angol, francia zongoratanítást vállal lakásért. „Pütés, reggeli” jellegre. 2063

Német
férfitanerőt keres. Ajánlatokat óradíjjal: „Perfekt” jellegre kiadóba. 2071

Ellátás

Elismerten
jó házikoszt, 4 fogásos, 60 fillér kihordásra és bentétekezésre. Csapó u. 19., keresztépület. 3278

Filléres
étkezdémet Sas ucca 3. alatt megnyitottam. 3 fogásos ebéd 50 f., 4 fogásos ebéd 60 f. — Abonenseknek, diákoknak ár- engedmény. Özv. Molnár Imréné. 3269

Különféle

100 darab
első birkának ki adna helyet fekete földön Debrecen körül tölire, cnutkát, szalmát, szénát is. Esetleg több évre kiadnam felesbe. Blum Sándor, Széchenyi ucca 23. 2015

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizagálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 2015

Mosást,
vaslást elvállalok. Nyil ucca 137. sz. 1. ajtó. Ugyanott egy takarító ajánlkozok. 267

Badacsonyi borozó
nyílt a Vár ucca 2. sz. alatt. Eladás: kicsinyben, nagyban és poharazva. 3120

1600 P
tökéve lbtársulnék péküzembe. Ajánlatot „Csendes társ” jellegre a kiadóba. 2038

Uridivatszabóság
Elsőrendű munka, olcsó fazonárak, valamint megrendelésnél igen előnyös kiszolgálás Kun József Piac 58. Linóleum udvar. 3097

Pérszázonyog
művészi javítást olcsón elvállal Tütündján, Szent Anna ucca 54. 2051

Angol
és francia perfekt fiatal varrózó házakhoz ajánlkozok olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek. — Cim: Özv. Hegedűs Imréné, Kut ucca 138. sz. 2979

Elveszett
egy Bambi névre hallgató fehér törpe foxi. Dr. Friedmann, Piac 71., jutalmat ad. 275

Nagyerdőben
üres szobáért házvezetést ingyen elvállal megbízható urinő. Cimet a kiadóba kérek. 3241

Fillérekért
géppel készit monogramhímzéseket, — gomblyukhívarrásokat Nagy Gyula műhímző, Bika-épület. 2061

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javíttassa Postariknál, Nyil ucca 15. 3235

Szódavizgyártáshoz
szükséges gumiarukat készit és raktáron tart Orbán, Piac ucca 7. 2053

Börkabátot,
ridikült cipőt mindenféle bőrtárgyakat bármilyen színre festékszóró géppel újjáfesti Tóthfalussy, Cegléd u. 7. Ugyanott varrógép eladó. 3265

A kiadástért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.